

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

(जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर)

वार्षिक अहवाल - सन २०२३-२४

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
वार्षिक अहवाल - सन २०२३-२४

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	महत्वपूर्ण बाबी	पान क्र.
१	प्रस्तावना	३
२	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्टे	४-६
३	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती	७
४	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र	८-९
५	नियामक परिषद समितीची रचना	१०-११
६	व्यवस्थापकीय समितीची रचना	१२
७	आर्थिक वर्षात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान जमा निधी	१३
८	जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर अंतर्गत निधीचे व कामांचे विवरण	१४
९	आर्थिक वर्षातील विशेष कामे इत्यादी	१५-१७
१०	लेखापरिक्षण अहवाल	१८

प्रस्तावना

खाण व खनिजे (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम ९ (ब) उपकलम १ च्या तरतूदीनुसार राज्य शासनाद्वारे प्रत्येक जिल्ह्याकरिता खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्याकरिता खनिज विकास प्रतिष्ठान स्थापन करण्याचे अधिसूचित करेल अशी तरतूद आहे.

केंद्र शासनाने प्रस्तुत विषयी निर्णय घेऊन देशातील सर्व राज्यामधील खनिज विकास प्रतिष्ठानमार्फत खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी एकवाक्यता रहावी व अशा कार्यक्रमांमध्ये सामाजिक विकास व मूलभूत गरजा तेथील लोकसंख्या व बाधीत क्षेत्राच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेऊन प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना, जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दि.१६.९.२०१५ च्या पत्रान्वये सर्व राज्यांना निर्देश दिले आहेत. तसेच प्रस्तुत सूचना खाण व (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम २० (अ) च्या तरतूदीनुसार राष्ट्रीयहित लक्षात घेऊन केंद्र शासनाने राज्य शासनास प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना राबविणे व त्याअनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना जिल्हा, खनिज प्रतिष्ठानच्या नियमावलीमध्ये अंतर्भूत करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. त्या अनुषंगाने सोलापूर जिल्ह्यामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानची स्थापना करण्यात येऊन अंशदान जमा करण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्ट

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना संबंधित जिल्ह्याच्या खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्यात येते. प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे सर्वसाधारण उद्दिष्ट खालील प्रमाणे आहेत:-

- अ) खनिज बाधित क्षेत्राचा विकास व कल्याण करण्यासाठी विविध प्रकल्प कार्यक्रम राबविणे, व सदर कार्यक्रम/प्रकल्प केंद्र/राज्य शासनाच्या अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम व योजनांना सहाय्यभूत पुरक रहातील याची खात्री करणे.
- ब) जिल्ह्यात खनिकर्म करताना व त्यानंतर झालेल्या कृतीमूळे तेथील जनतेवर झालेले पर्यावरण, आरोग्य व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात/परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करणे.
- क) खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे.

❖ उद्देश:

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान संस्थाचा उद्देश व्यक्तींच्या हितासाठी आणि जिल्ह्यामध्ये खाण संबंधित कार्यामुळे प्रभावित झालेल्या क्षेत्रासाठी राज्य सरकारने विहित केलेल्या पद्धतीने कार्य करणे आहे.

❖ जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीतील योगदानाचे संकलन:

१. खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात खाण आणि खनिजे (विकास आणि नियमन) कायदा, १९५७ (१९५७ चा ६७) (येथे हा कायदा म्हणून संदर्भित) परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा १०% किंवा, यथास्थिति, दि. १२ जानेवारी २०१५ रोजी किंवा नंतर मंजूर पर्वाना- सह- खाण भाडेपट्टा अपेक्षित; आणि
२. दि. १२ जानेवारी २०१५ पूर्वी मंजूर केलेल्या खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात उक्त कायदाच्या परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा ३०%. [कोळसा मंत्रालय, नवी दिल्ली, अधिसूचना, १७ सेप्टेम्बर, २०१५ G.S.R. 715(E)]

❖ निधीचा वापर:-

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) मध्ये खालीलप्रमाणे सूचीबद्ध केलेल्या बाबींचे समावेश होतो:

उच्च प्राथमिक बाबी : प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) निधीपैकी ६०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

१. पिण्याचे पाणी
२. पर्यावरण संवर्धन व प्रदूषण नियंत्रण उपाय योजना
३. आरोग्य
४. शिक्षण
५. कृषी व तत्सम उपक्रम
६. महिला व बालकल्याण
७. वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तींचे कल्याण
८. कौशल्य विकास
९. स्वच्छता

अन्य प्राथम्य बाबी: प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय)

निधीपैकी ४०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

1. भौतिक पायाभूत सुविधा
2. जलसंपदा
3. ऊर्जा आणि पाणलोट विकास
4. खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर बाबत: खाण व खनिजे (विकसन व विनियमन) अधिनियमन-२०१५ च्या कलम ९ (ब) च्या तरतुदीनुसार व शासन अधिसूचना दिनांक ०१/०९/२०१६ नुसार प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान स्थापन करून त्याचे नियम व कार्यपद्धती अधिसूचीत करण्यात आल्या आहेत. यानुसार जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर ची स्थापना करून त्याअंतर्गत गौण खनिजावरील स्वामित्वधनाचे १०% अंशदान/निधी संकलीत करण्यात आले आहे.

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती

- १) सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत येणाऱ्या प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती संपूर्ण सोलापूर जिल्ह्याकरीता असेल.
- २) यामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्राचा समावेश होतो.
- ३) प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना मधील प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रामध्ये एकूण निधीच्या किमान २/३ निधी खर्च करण्यात यावा व उर्वरित कमाल १/३ निधी अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रात खर्च करण्यात यावा.

प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र

भौगोलिकदृष्ट्या सोलापूर हे 17.10 ते 18.32 डिग्री उत्तर अक्षांश आणि 74.42 ते 76.15 डिग्री पूर्व रेखांशावर वसलेले आहे. हा जिल्हा महाराष्ट्र राज्याच्या दक्षिण पूर्वेला आहे आणि संपूर्णपणे भीमा आणि सीना नदीच्या खोऱ्यामध्ये आहे.

जिल्ह्याच्या उत्तरेला अहमदनगर आणि उस्मानाबाद जिल्हा आहे, पूर्वेला उस्मानाबाद आणि कलबुर्गी (कर्नाटक राज्य), दक्षिणेला सांगली आणि विजयपूर (कर्नाटक राज्य) व पश्चिमेला सातारा आणि पुणे जिल्हा आहे. जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र 14844.6 चौ किमी असून महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 338.8 चौ किमी (2.28%) शहरी आणि राहिलेले 14505.8 चौ किमी (97.72%) हे ग्रामीण आहे. क्षेत्रफळानुसार करमाळा हा सर्वात मोठा तालुका असून त्याचे एकूण क्षेत्रफळ 1609.7 चौ किमी व उत्तर सोलापूर हा सर्वात लहान तालुका असून त्याचे क्षेत्रफळ 736.3 चौ किमी आहे. सोबत जोडलेल्या यादीप्रमाणे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र आहे.

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	गाव संख्या
१	अक्कलकोट	५३
२	उत्तर सोलापूर	५९
३	करमाळा	१२१
४	दक्षिण सोलापूर	९७
५	पंढरपुर	१२२
६	बार्शी	१५१
७	मंगळवेढा	८४
८	माळशिरस	१२३
९	मोहोळ	५५
१०	सांगोला	१०१
	एकूण	९६६

सोलापूर जिल्ह्यातील खनिज संपत्ती

सोलापूर जिल्ह्यामध्ये खालीलप्रमाणे गौणखनिजाच्या व प्रमुख खनिजाचा आढळ होतो.

गौणखनिज:-

1. काळादगड २) माती ३) मुरुम ४) साधी वाळू

नियामक परिषद सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव		पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी, सोलापूर (मा.श्री.कुमार आशीर्वाद)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	डॉ. जयसिद्धेश्वर शिवाचार्य महास्वामी	मा. लोकसभा सदस्य, सोलापूर	सदस्य
3.	श्री. रणजितसिंह हिंदुराव नाईक- निंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य, माढा	सदस्य
4.	श्री. ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य सोलापूर- धाराशिव	सदस्य
5.	श्री. बबनराव विठ्ठलराव शिंदे	मा. विधानसभा सदस्य, माढा	सदस्य
6.	श्री. देशमुख सुभाष सुरेशचंद्र	मा. विधानसभा सदस्य, दक्षिण सोलापूर	सदस्य
7.	श्री. देशमुख विजय सिद्रामप्पा	मा. विधानसभा सदस्य- सोलापूर शहर उत्तर	सदस्य
8.	कु.शिंदे प्रणिती सुशीलकुमार	मा. विधानसभा सदस्य- सोलापूर शहर मध्य	सदस्य
9.	श्री. शहाजीबापू राजाराम पाटील	मा. विधानसभा सदस्य- सांगोला	सदस्य
10.	श्री. राजेंद्र विठ्ठल राऊत	मा. विधानसभा सदस्य- बारशी	सदस्य
11.	श्री. संजयमामा विठ्ठलराव शिंदे	मा. विधानसभा सदस्य- करमाळा	सदस्य
12.	श्री. यशवंत विठ्ठल माने	मा. विधानसभा सदस्य- मोहोळ	सदस्य
13.	श्री. आवताडे समाधान महादेव	मा. विधानसभा सदस्य- पंढरपूर- मंगळवेढा	सदस्य

14.	श्री.सचिन पंचप्पा कल्याणशेट्टी	मा. विधानसभा सदस्य- अक्कलकोट	सदस्य
15.	श्री.राम विठ्ठल सातपुते	मा. विधानसभा सदस्य- माळशिरस	सदस्य
16.	मुख्य 'कार्यकारी अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
17.	जिल्ह्यातील नमूद सावलातधारक व एनजीओ नोट: पत्र मा. पालकमंत्री ला पाठवले आहेत पण अजून नाव नमूद झालेले नाही	सोलापूर	सदस्य
18.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	सोलापूर	सदस्य
19.	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	सोलापूर	सदस्य
20.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
21.	कार्यकारी अभियंता	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
22.	जिल्हा महिला व बाल कल्याण अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
23.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उदयोग केंद्र	जिल्हा उदयोग केंद्र सोलापूर	सदस्य
24.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	सचिव

व्यवस्थापकीय समिती सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव	पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
3.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	सदस्य सचिव
4.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
5.	प्रकल्प अधिकारी आदिवासी, विकास कल्याण सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
6.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
7.	कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
8.	जिल्हा महिला व बाल कल्याण अधिकारी सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
9.	व्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
11.	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण महामंडळ यांचेकडील अधिकारी	पदसिध्द सदस्य

संबंधीत आर्थिक वर्षात जमा जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधी

वर्ष	निधी जमा
सन २०१६-१७	१,७८,४२,५००
सन २०१७-१८	१,९०,२२,५८०
सन २०१८-१९	३,७३,०१,६२९
सन २०१९-२०	३,६६,५४,५६२
सन २०२०-२१	४,०४,२९,१९६
सन २०२१-२२	३,७०,७०,४८७
सन २०२२-२३	१,३२,९०,७३०
सन २०२३-२४	१,३९,०१,६२८

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२३-२४ मधील निधीचे व कामांचे विवरण

अ.क्र.	तपशील	चेक अदा केलेल्या यंत्रणा / कंपनीचे नाव	वितरणाची दिनांक	वितरीत केलेली रक्कम
		-----निरंक-----		

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२३-२४ मधील
विशेष कामे

अ. क्र.	विशेष कामाचे नाव	मंजूर रक्कम
१	-	-

सोलापूर जिल्ह्यातील विशेष कामगिरी/कामकाज इत्यादी.

सोलापूर जिल्ह्यात वाळू / दगडखाणी व इतर गौणखनिजातून मोठ्या प्रमाणावर महसूल शासनास प्राप्त होतो. त्याअनुषंगाने तेथील खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकासाकरिता सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून वेगवेगळी विकास कामे राबविलेली आहे.

सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकास व कल्याणाकरीता काही प्रकल्प, कार्यक्रम राबविणे व अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम योजनांना सहाय्यभूत पूरक राहतील अशा पध्दतीने कामे करण्यात आले. सोलापूर जिल्ह्यात खाणकामामुळे व त्यानंतर खाणकामाशी निगडीत झालेल्या प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष कृतीमुळे स्थानिक नागरीकांवर झालेले आरोग्य, पर्यावरणीय व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात / परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे कामी उपाययोजना करण्यात येत आहे.

जिल्ह्यातील कोविड साथीच्या कठीण काळामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून कोविड-१९ विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखणे व प्रतिबंध करण्यासाठी व कोविड रुग्णांची तपासणी / देखभाल करण्याकरिता डॉ.वैशंपायन स्मृती शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व श्री. छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर यांना कंत्राटी मनुष्यबळ (ऑक्सीजन तंत्रज्ञ, बायोमेडिकल इंजिनिअर, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, Ward Boy, Nurse, मायक्रो बायोलोजिस्ट) देयकासाठी निधी जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून उपलब्ध करून देण्यात आला.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत प्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रात पर्यावरण संवर्धन व प्रदुषण नियंत्रण करण्यासाठी अनेक उपाययोजना राबविल्या आहेत. जसे की गावांतर्गत सिमेंट रस्ते बांधणे. या कृतीमुळे बाधित क्षेत्रातले हवा व जमीन प्रदुषण कमी करून नियंत्रणात आणले.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुदानातून उपलब्ध होत असलेल्या कंत्राटी मनुष्यबळ देयकासाठी होणारा विलंब लक्षात घेता जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मार्फत प्रत्यक्ष बाधित क्षेत्रामध्ये जिल्हा शासकीय रुग्णालय येथे आरोग्य विषयक सेवांचा दर्जा वाढविण्याकरीता कंत्राटी मनुष्यबळाची देयक आदा करण्यात आली. प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रातील लोकांचे आरोग्य शुध्द ठेवण्याकरीता सदर सुविधेचा लाभ झाला असुन त्यामुळे त्यांचा आर्थिक व मानसिक त्रास कमी झालेला आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून संपुर्ण जिल्हाअंतर्गत प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष बाधीत क्षेत्रावर मोठ्या प्रमाणात भौतिक पायाभूत सुविधा अंतर्गत दळण-वळणाच्या दृष्टीकोनातून रस्त्याची निर्मिती करण्यात आलेली आहे. ज्यामुळे दुर्गम भागात राहणारी लोकांची होणारी गैरसोय टाळणे शक्य झाले आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून होणारे विकास कामामुळे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रांच्या विकासामध्ये स्थानिक पातळीवर चांगल्या प्रमाणात विकास झाल्याचे निदर्शनास येते.

AUDIT REPORT
OF
DISTRICT MINERAL FOUNDATION
SOLAPUR

AUDITOR'S REPORT
BALANCE SHEET /
RECEIPT & PAYMENT ACCOUNT /
INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED
31ST MARCH 2024

AUDITOR
M/s LAHOTI KASAT AND CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

FIRST FLOOR, VYAPARI DHARMASHALA,
ABOVE Dr. UNNI'S CLINIC,
GANDHI CHOWK,
LATUR – 413512

Mob: 8983037438 / 9370598136
Email: biyanihariom7@gmail.com

Office: 1st Floor, Vyapari Dharmshala, Above Dr. Unni's Clinic, Gandhi Chowk, Latur-413512

Email Id : biyanihariom7@gmail.com

Mobile : 8983037438 / 9370598136

Ref. No.

AUDITOR'S REPORT

We have audited the attached financial statements of **DISTRICT MINERAL FOUNDATION (DMF)** Run by District Collector, Solapur for the year 01.04.2023 to 31.03.2024.

The Preparation of financial statements, the record keeping etc. is the responsibility of the Organisation management and our responsibility is to express an opinion on the same and to report to the management as per the scope of audit.

We have conducted the audit in accordance with the auditing standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about the financial statements, functioning and the other items. The audit includes examining on test check basis, evidence supporting the amounts and the disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and as well as significant estimates made by the management evaluating the overall position and the requirements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

On the basis of audit procedure indicated above we have to report as under:

- 1) We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of audit.
- 2) While conducting the audit we have considered all the guidelines issued from time to time.
- 3) Bank reconciliation statement has been correctly prepared.
- 4) None of the funds of the scheme have been transferred to other scheme.
- 5) None of the advances has been shown as expenditure.

Subject to the observations reported herein above and according to the explanations given to us at the time of audit, the said statement represents a true & fair summary of the transactions as recorded in the books.

Place: Solapur

Date: 28/02/2025

FOR LAHOTI KASAT & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

CA HARIOM R. BIYANI
PARTNER

M. No. 187085

FRN: 105509W

UDIN: 25187085BMJUYI3329

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
जमा आणि प्रदान खाते
दिनांक ०१/०४/२०२३ ते ३१/०३/२०२४ पर्यंतचे

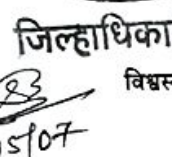
जमा	रक्कम रु.	रक्कम रु.	खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.
<u>प्रारंभिक शिल्लक:</u> स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१२२९१३९२४	१२२९१३९२४	<u>प्रशासकीय खर्च</u> कंत्राटी कर्मचारी देयके बँक शुल्क खर्च दिला	- १४५ ३९७५८०	३९७७२५
रोयल्टी पावल्याहारे (मार्गदर्शक तत्वांनुसार)	१३९०१६२८	१३९०१६२८	<u>निधी</u>		०
<u>बँक ठेवीवरील व्याज</u>	-	-			
			<u>अंतिम शिल्लक:</u> स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१३६४१७८२७	१३६४१७८२७
एकूण रु.		१३६८१५५५२	एकूण रु.		१३६८१५५५२

ठिकाण: सोलापूर
तारीख: 25/02/2025

 Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

जिल्हाधिकारी सोलापूर,

विश्वस्त

15/07

जिल्हा इन्विज प्रसिद्धाव, सोलापूर

उत्पन्न आणि खर्च खाते

दिवस ०१/०४/२०२३ ते ३१/०३/२०२४ पर्यंतचे

खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.	उत्पन्न	रक्कम रु.	रक्कम रु.
उत्पन्न प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 60 %			- रॉयल्टी जमा		१३१,०१६२८
पिम्बाच्या पाण्याचा पुरवठा			पावती आणि वेमेट A/c नुसार		
पर्यावरण संरक्षण आणि प्रदूषण नियंत्रण उपाय			बोदा: रॉयल्टी हस्तांतरित: प्रतीक इन्फ्रास्ट्रक्चर		
Covid - 19 संबंधित खर्च	-		बँक ट्रेजीवरील व्याज		
शिक्षण					
कौशल्य विकास					
स्वच्छता					
इतर प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 40%					
भौतिक पायाभूत सुविधा	-				
मिषन	-				
जमीन आणि पानलोट विकास	-				
वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता	-				
इतर खर्च					
इतर खर्च :-		११७०२५			
कंत्राटी कर्मचारी देयके	-				
बँक शुल्क	१४५				
कार्यालयीन खर्च	१२०				
उपाई आणि स्टेशनरी	-				
सर्वेक्षण शुल्क	-				
पर्यावरण सत्तागार शुल्क	-				
लेखा शुल्क	-				
ऑडिट फी	८४९६०				
कार्यालयीन वाहन खर्च	२४२५००				
कायदेशीर खर्च	७००००				
अधिशेष		१३५,०३९०३			
एकूण रु.		१३९,०१६२८	एकूण रु.		१३९,०१६२८

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: 25/02/2025

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom B. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विद्युस्त

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

ताळेबंद पत्रक

दिनांक ३१/०३/२०२४ अखेरचे

दाखिले	रक्कम रु.	रक्कम रु.	मालमत्ता	रक्कम रु.	रक्कम रु.
<u>ट्रस्ट फंड किंवा कॉर्पोरेशन फंड :-</u>	-		<u>- स्थावर मालमत्ता :-</u>	-	
राखीव आणि अधिशेष (शेवटच्या ताळेबंदानुसार)					
<u>इतर नियोजित निधी</u>	-		<u>- जंगम मालमत्ता :-</u>	-	
			संगणक आणि उपकरणे	१५७३९०	१५७३९०
<u>घाल दाखिले :-</u>			<u>- आगाऊ रक्कम आणि ठेवी :-</u>	-	
वसुलाव ठेव					
देय खर्च	-				
लेखा शुल्क देय	-				
<u>तरतूदी :-</u>					
ऑडिट फी देय	-				
<u>उत्पन्न आणि खर्च खाते :-</u>			<u>रोख आणि बँक शिल्लक :-</u>		
शेवटच्या ताळेबंदानुसार शिल्लक	१२३०७१३१४	१३६५७५२९७	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	१३६४१७८२७	१३६४१७८२७
जोडा: I & E A/c नुसार अधिशेष	१३५०३९०३				
कमी: I आणि E A/c नुसार तूट	०				
एकूण रु.		१३६५७५२९७	एकूण रु.		१३६५७५२९७

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: 25/02/2025

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विश्वस्त

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
RECEIPT AND PAYEMENT ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

Receipts	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Payments	Amount in Rs.	Amount in Rs.
<u>Opening Balance:</u>			<u>Administration Expenditure:</u>		3,97,725
State Bank of India - 361389488	12,29,13,924	12,29,13,924	Contractual Staff Payments	-	
			Bank Charges	145	
			Expenses Paid	3,97,580	
<u>By Royalty Receipts</u>	1,39,01,628	1,39,01,628	<u>Fund Disbursed for</u>		-
(As per Guidelines)					
<u>Bank Interest Received</u>	-	-			
			<u>Closing Balance:</u>		
			State Bank of India - 36138948872	13,64,17,827	13,64,17,827
TOTAL RS.		13,68,15,552	TOTAL RS.		13,68,15,552

Place: Solapur
Date: 25/02/2025

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Bivani
Partner
M.No. 487085
FRN. 105509W

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

Expenditure	Amount in Rs	Amount in Rs	Income	Amount in Rs	Amount in Rs.
Expenses in High priority areas - 60%			Royalty Receipts (As per Guidelines)		1,39,01,628
Drinking Water Supply	-				
Environment preservation and pollution control measures	-		Bank Interest Received		-
Health care	-				
COVID - 19 Related Expenditure	-				
Education	-				
Skill development	-		By Excess of Expenditure over Income Carried over to Balance Sheet		-
Sanitation	-				
Expenses in Other priority areas - 40%					
Physical infrastructure	-				
Irrigation	-				
Energy and Watershed Development	-				
Any other measures for enhancing environmental quality in MINERALS district	-				
Other Expenses :-		3,97,725			
Contractual Staff Payments	-				
Bank Charges	145				
Office Expenses	120				
Printing & Stationery	-				
Survey Charges (Annexure-II)	-				
Environmental Consultancy Charges (See Annexure-III)	-				
Accounting Charges	-				
Audit Fees	84,960				
Office Vehicle Expenses	2,42,500				
Legal Expenses	70,000				
To Excess of Income Over Expenditure Carried over to Balance Sheet		1,35,03,903			
TOTAL RS.		1,39,01,628	TOTAL RS.		1,39,01,628

Place: Solapur
Date: 25/02/2025

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
BALANCE SHEET
AS ON 31/03/2024

Liabilities	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Assets	Amount in	Amount in Rs.
<u>Trust fund or Corpus Fund :-</u>	-		<u>Immovable Properties :-</u>		
Reserve and Surplus (Carried Over from Last B/S)					
<u>Other Earmarked Fund</u>			<u>Movable Properties :-</u>		
			Computer & Equipments (See Annexure - V)	1,57,390	1,57,390
<u>Current Liabilities :- (See Annexure - IV)</u>			<u>Advances and deposits:-</u>		
Sand Auction Deposit	-				
Expenses payable	-				
Accounting Fees Payable	-				
<u>Provisions :-</u>					
Audit Fees Payable					
<u>Income Expenditure A/c :-</u>			<u>Cash & Bank Balance :-</u>		
Balance as per Last Balance Sheet	12,30,71,314	13,65,75,217	State Bank of India - 36138948872		13,64,17,827
Add: Surplus as per I & E A/c	1,35,03,903				
Less: Deficit as per I & E A/c	-				
TOTAL RS.		13,65,75,217	TOTAL RS.		13,65,75,217

Place: Solapur
Date: 25/02/2025

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

II

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - II: SURVEY CHARGES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
TOTAL	-	

III

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - III: ENVIRONMENTAL CONSULTANCY CHARGES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
TOTAL	-	

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - IV: CURRENT LIABILITIES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

Current Liability	AMOUNT
Sand Auction Deposit	-
Expenses payable	-
Accounting Fees Payable	-
TOTAL	-

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - V: COMPUTERS & EQUIPMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

NAME OF ASSET	QUANTITY	AMOUNT IN RS.
Dell Desktop	2	1,49,700
Logitech Web Camera	1	2,450
Artis Speaker	1	690
Card PCI ASUS	1	4,550
TOTAL	5	1,57,390

V

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - V: EXPENSES PAID
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2024

Particulars	Amount Rs.
Office Vehicle Expenses	2,42,500
Audit Fees	84,960
MPCB Legal Expenses	70,000
Other Expenses	120
TOTAL	3,97,580

Notes to Accounts

1. The Balance Sheet to the best of our belief contains a true account of the funds & liabilities & assets of the trust.
2. With regard to formation of District Mineral Foundation (Trust), Solapur, we would like to bring to your attention that the District Mineral Foundation (Trust), Solapur is formed under Notification No MDF- 0615/C.R.34/Ind-9, Industries, Energy and Labour Department, Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 440005 dated 1st September 2016.

Audit Observations

1. Trust has PAN (AADTD55430) but have not filed income tax returns / Charity Commissioner Return (Trust Audit) till date of Audit.
2. Trust does not have its GST TDS deductor registration till date of audit.
3. TDS @ 1% u/s 194C is not deducted on travelling expenses of Rs. 2,42,500 paid to Sevalal Tours and Travels.

**District Mineral Foundation,
Solapur
(Collector office, Solapur)**

**Annual Report – Year 2023-24
(English Copy)**

District Mineral Foundation, Solapur

Annual Report year FY 2023-24

Index

Sr. No.	Important matters	Pages no.
1	Preamble	
2	Objective of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY).	
3	Scope of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY)	
4	Directly or Indirectly Mining Affected Areas.	
5	Structure of Governing council	
6	Structure of Managing committee	
7	Accumulated District Mineral Foundation Fund during the relevant financial year.	
8	Sanctioned works completed/incomplete etc. under District Mineral Foundation, Solapur.	
9	Special works etc. during the financial year.	
10	Special performance/work etc. in Solapur district.	

Preamble

According to the provisions of Section 9 (b) of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957, the State Government shall notify the establishment of a Mineral Development Foundation for each District for the development of mineral affected areas.

The central government should take a decision on the matter and there should be unanimity for the development of mineral affected areas through mineral development institutes in all the states of the country and in such a program, social development and basic needs of the population and the local needs of affected areas should be taken into consideration and guidelines for implementation of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), District Mineral Foundation Fund. Reference dt. By letter dated 16.9.2015, all the States have been directed to implement the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), presented by the Central Government to the State Governments in accordance with the provisions of Section 20 (a) of the Mines (Development and Regulation) Act, 1957 and guidelines accordingly. Instructions have been given to incorporate the instructions in the regulations of the district.

Objective of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)

Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), is implemented from the Mineral Foundation Fund of the respective District. The general objectives of the proposed Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), are as follows:-

- a) To implement various project programs for the development and welfare of mineral affected areas, and to ensure that the said programmes/ projects are complementary to the ongoing programs and schemes of the Central/ State Government.
- b) To reduce the impact/ effect on the environment, health and social and economic conditions of the people due to mining activities in the District and subsequent actions and to take measures thereon.
- c) To provide long- term sustainable means of livelihood to the people in the mine- affected areas.

• Objectives: -

1) Collection of Contribution to District Mineral Foundation Fund :-

1. Ten percent (10%) of the royalty paid under Schedule Two to the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) (herein referred to as this Act) in respect of mining lease licenses or, as the case may be, granted on or after 12th January 2015 license-cum-mining leases expected; And
2. Thirty percent (30%) of the royalty paid under Schedule Two of the said Act in respect of mining lease licenses granted prior to January 12, 2015. [Ministry of Coal, New Delhi, Notification dated 17th September, 2015 G.S.R 715(E)]

- **Use of Funds:-**

The Pradhan Mantri Khanij Kshetra KalyanYojana (PMKKKY) includes the items listed below:-

a) High Priority Items :- At least 60% of the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY funds will be utilized under the following heads:

1. Drinking water
2. Environment conservation and pollution control measures
3. Health
4. Education
5. Agriculture and similar activities
6. Women and Child Welfare
7. Welfare of Senior Citizens and Persons with Disabilities
8. Skill Development
9. Cleanliness

b) Other Priorities - Up to 40% of the Pradhan Mantri Mandir Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY fund:-

1. Physical infrastructure
2. Water resources
3. Energy and watershed development
4. Other measures to improve environmental quality in the mining district.

- **Regarding District Mineral Foundation, Solapur:-**

According to the provisions of section 9(b) of Mines and Minerals (Development and Regulation) Act-2015 and Government Notification dated 01/09/2016, District Mineral Foundation has been established in every district and its rules and procedures have been notified. According to this, District Mineral Foundation, Solapur has been established and under it 10% contribution/fund has been collected on the royalty of secondary minerals.

Scope of Solapur District Mineral Foundation

- 1) Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), under Solapur District Mineral Foundation - will be for entire Solapur District.
- 2) Includes all direct and indirect mining affected areas of Solapur District.
- 3) 2/3 funds of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) should be used in areas directly affected by mining and remaining 1/3 funds should be used in areas indirectly affected by Mining.

Direct and Indirect Mining Affected Area

Geographically Solapur is located between 17.10 to 18.32 degrees north latitude and 74.42 to 76.15 degrees east longitude. The District is situated on the south east fringe of Maharashtra State and lies entirely in the Bhima and Seena basins. Whole of the District is drain either by Bhima River or its tributaries. The District is bounded on the north by Ahmednagar and Osmanabad District's, on the east by Osmanabad and Gulbarga (Karnataka State) Districts, on the south by Sangli and Bijapur (Karnataka State) and on the west by Satara and Pune Districts. The District covers geographical area of 14844.6 sq.kms. which is 4.82% of the total area of Maharashtra State. Out of the total area of the District 338.8 sq.kms (2.28%) is Urban area whereas remaining 14505.8 sq.kms. (97.72%) is Rural area.

Following is the list of Directly and Indirectly Mining affected area:

Sr. No.	Name of Taluka	Total GP
1	Akkalkot	53
2	North Solapur	59
3	Karmala	121
4	South Solapur	97
5	Pandharpur	122
6	Barshi	151
7	Mangalvedha	84
8	Malshirash	123
9	Mohol	55
10	Sangola	101
	TOTAL	966

A) Mineral wealth of the District

Minor minerals are found in Solapur District as follows.

Minor Minerals: -

1. Black Stone
2. Clay
3. Murrum
4. Ordinary Sand

Name and designation of members of Governing council during the year

Governing council-

Sr. No	Name	Office Representation /	Designation
1	District Collector – Shri. Kumar Ashirwad	Collector Office - Solapur	Chairman
2	Dr. Jaysiddeshwar Mahaswamiji	Member of Parliament, Solapur	Member
3	Shri Ranjeetsinha Hindurao Naiknimbalkar	Member of Parliament, Madha	Member
4	Shri Omprakash Bhupalsinha Raje Nimbalkar	Member of Parliament, Solapur – Osmanabad	Member
5	Shri Babanrao Vitthalrao Shinde	MLA - Madha	Member
6	Shri Subhash Sureshchand Deshmukh	MLA - South Solapur	Member
7	Shri Vijay Sidramappa Deshmukh	MLA - North Solapur	Member
8	Ku. Praniti Shinde	MLA – Solapur	Member
9	Shri Sahaji Rajaram Patil	MLA – Sangola	Member
10	Shri Rajendra Vitthal Raut	MLA – Barshi	Member
11	Shri Sanjaymama Vitthalrao Shinde	MLA – Karmala	Member
12	Shri Yashwant Vitthal Mane	MLA- Mohol	Member
13	Shri Samadhan Mahadev Aavtade	MLA- Pandharpur – Mangalveda	Member
14	Shri Sachin Panchappa Kalyanshetti	MLA- Akkalkot	Member
15	Shri Ram Vitthal Satpute	MLA- Malshiras	Member
16	Chief Executive Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
17	Representative of Mine lessee	Solapur	Member

and NGO's representative
*Note: Letter sent to Guardian
 Minister for name nomination
 but reply is pending.*

18	District Vocational Training Officer	Solapur	Member
19	District Tribal Welfare Officer	Solapur	Member
20	District Health Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
21	Executive Engineer, Zilla Parishad	Zilla Parishad, Solapur	Member
22	District Woman and Child Development Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
23	General Manager, District Industries Centre (DIC)	District Industries Centre	Member
24	District Mining Officer	Collector Office - Solapur	Member Secretary

Name and designation of members of Managing committee during the year

Managing committee-

Sr. No	Official Designation	Committee Designation
1.	District Collector	Chairman
2	Chief Executive Officer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
3.	District Mining Officer	Member Secretary
4.	District Vocational Training Officer	Ex-Officio Member
5.	District Tribal Welfare Officer	Ex-Officio Member
6.	District Health Officer	Ex-Officio Member
7.	Executive Engineer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
8.	District Woman and Child Development Officer	Ex-Officio Member
9.	General Manager, District Industries Centre (DIC)	Ex-Officio Member
10.	Officer of Maharashtra Pollution Control Board	Ex-Officio Member

Accumulated District Mineral Foundation Fund
during the relevant financial year

Year	Accumulated Fund
Year 2016-17	Rs 1,78,42,500
Year 2017-18	Rs 1,90,22,580
Year 2018-19	Rs 3,73,01,629
Year 2019-20	Rs 3,66,54,562
Year 2020-21	Rs 4,04,29,196
Year 2021-22	Rs 3,70,70,487
Year 2022-23	Rs.1,32,90,730
Year 2023-24	Rs.1,39,01,628

Statement of Funds and Works for the year 2023-24 (Schedule-4) under District Mineral Foundation Solapur

Sr. No.	Item Description	Name of the Institution / Company to whom the payment is done	Date of Payment	Amount Disbursed
-----NIL-----				

Special Works in the year 2023-24 under District Mineral Foundation Solapur

Sr No.	Special Works Name	Sanctioned Fund
1.	-	-

Special Performance / Work in Solapur District

In Solapur District, the government receives large amount of revenue from sand / stone quarries and other mining related activities. Accordingly, different development works have been implemented from the Solapur District Mineral Foundation Fund for the development of the areas and people residing in the mining affected areas.

Solapur District Mineral Foundation has undertaken certain projects and programs for the development and welfare of the mining affected areas and individuals residing in mining affected areas and also DMF complement's the existing ongoing government programs/schemes. Efforts are being made to mitigate / reduce the problems and damage caused to the health, environment, surrounding, social and financial conditions and infrastructure because of mining activities and subsequent direct and indirect activities associated with mining carried out in the District by providing long term solutions. Various activities like construction of roads are carried out under various Physical Infrastructure projects.

During the difficult times of the Covid-19 epidemic in the District, funds of District Mineral Foundation were disbursed to Shri Chhatrapati Shivaji Maharaj Sarvopchar Rugnalay and V.M. Government Medical College for creation of contractual manpower (Oxygen Technician, Biomedical Engineer, Laboratory Technician, Ward Boy, Micro Biologist, Staff Nurse, etc).

Several measures have been implemented for environmental conservation and pollution control in the areas directly affected by mining under the District Mineral Foundation such as construction of cement roads.

In view of the delay in the making payments of contractual Manpower during the tough Covid times, under the District Mineral Foundation, such payments were made through the District Mineral Foundation to increase the quality of health services at the District Government Hospital in the directly affected areas. The said facility has benefited the health of the people in the mine-affected areas and due to this, their financial and mental suffering has been reduced.

Through the District Mineral Foundation, the roads have been constructed in the directly as well as indirectly affected areas in the entire District with the perspective of grinding and turning under the physical infrastructure. This has made it possible to avoid inconvenience to people living in remote areas.

The development work done through the District Mineral Foundation shows that there has been development at the local level in the development of directly and indirectly mining affected areas.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

(जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर)

वार्षिक अहवाल - सन २०२४-२५

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
वार्षिक अहवाल - सन २०२४-२५

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	महत्वपूर्ण बाबी	पान क्र.
१	प्रस्तावना	३
२	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्टे	४-६
३	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती	७
४	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र	८-९
५	नियामक परिषद समितीची रचना	१०-११
६	व्यवस्थापकीय समितीची रचना	१२
७	आर्थिक वर्षात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान जमा निधी	१३
८	जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर अंतर्गत निधीचे व कामांचे विवरण	१४
९	आर्थिक वर्षातील विशेष कामे इत्यादी	१५-१७
१०	लेखापरिक्षण अहवाल	१८

प्रस्तावना

खाण व खनिजे (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम ९ (ब) उपकलम १ च्या तरतूदीनुसार राज्य शासनाद्वारे प्रत्येक जिल्हयाकरिता खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्याकरिता खनिज विकास प्रतिष्ठान स्थापन करण्याचे अधिसूचित करेल अशी तरतूद आहे.

केंद्र शासनाने प्रस्तुत विषयी निर्णय घेऊन देशातील सर्व राज्यांमधील खनिज विकास प्रतिष्ठानमार्फत खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी एकवाक्यता रहावी व अशा कार्यक्रमांमध्ये सामाजिक विकास व मूलभूत गरजा तेथील लोकसंख्या व बाधीत क्षेत्राच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेऊन प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना, जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दि.१६.९.२०१५ च्या पत्रान्वये सर्व राज्यांना निर्देश दिले आहेत. तसेच प्रस्तुत सूचना खाण व (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम २० (अ) च्या तरतूदीनुसार राष्ट्रीयहित लक्षात घेऊन केंद्र शासनाने राज्य शासनास प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना राबविणे व त्याअनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना जिल्हा, खनिज प्रतिष्ठानच्या नियमावलीमध्ये अंतर्भूत करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. त्या अनुषंगाने सोलापूर जिल्हयामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानची स्थापना करण्यात येऊन अंशदान जमा करण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्ट

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना संबंधित जिल्ह्याच्या खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्यात येते. प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे सर्वसाधारण उद्दिष्ट खालील प्रमाणे आहेत:-

- अ) खनिज बाधित क्षेत्राचा विकास व कल्याण करण्यासाठी विविध प्रकल्प कार्यक्रम राबविणे, व सदर कार्यक्रम/प्रकल्प केंद्र/राज्य शासनाच्या अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम व योजनांना सहाय्यभूत पूरक रहातील याची खात्री करणे.
- ब) जिल्ह्यात खनिकर्म करताना व त्यानंतर झालेल्या कृतीमूळे तेथील जनतेवर झालेले पर्यावरण, आरोग्य व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात/परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करणे.
- क) खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे.

❖ उद्देश:

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान संस्थाचा उद्देश व्यक्तींच्या हितासाठी आणि जिल्ह्यामध्ये खाण संबंधित कार्यामुळे प्रभावित झालेल्या क्षेत्रासाठी राज्य सरकारने विहित केलेल्या पद्धतीने कार्य करणे आहे.

❖ जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीतील योगदानाचे संकलन:

१. खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात खाण आणि खनिजे (विकास आणि नियमन) कायदा, १९५७ (१९५७ चा ६७) (येथे हा कायदा म्हणून संदर्भित) परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा १०% किंवा, यथास्थिति, दि. १२ जानेवारी २०१५ रोजी किंवा नंतर मंजूर पर्वाना- सह- खाण भाडेपट्टा अपेक्षित; आणि

२. दि. १२ जानेवारी २०१५ पूर्वी मंजूर केलेल्या खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात उक्त कायदाच्या परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा ३०%. [कोळसा मंत्रालय, नवी दिल्ली, अधिसूचना, १७ सेप्टेम्बर, २०१५ G.S.R. 715(E)]

❖ निधीचा वापर:-

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) मध्ये खालीलप्रमाणे सूचीबद्ध केलेल्या बाबींचे समावेश होतो:

उच्च प्राथमिक बाबी : प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) निधीपैकी ६०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

१. पिण्याचे पाणी
२. पर्यावरण संवर्धन व प्रदूषण नियंत्रण उपाय योजना
३. आरोग्य
४. शिक्षण
५. कृषी व तत्सम उपक्रम
६. महिला व बालकल्याण
७. वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तींचे कल्याण
८. कौशल्य विकास
९. स्वच्छता

अन्य प्राथम्य बाबी: प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) निधीपैकी ४०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

1. भौतिक पायाभूत सुविधा
2. जलसंपदा
3. ऊर्जा आणि पाणलोट विकास
4. खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर बाबत: खाण व खनिजे (विकसन व विनियमन) अधिनियमन-२०१५ च्या कलम ९ (ब) च्या तरतुदीनुसार व शासन अधिसूचना दिनांक ०१/०९/२०१६ नुसार प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान स्थापन करून त्याचे नियम व कार्यपद्धती अधिसूचित करण्यात आल्या आहेत. यानुसार जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर ची स्थापणा करून त्याअंतर्गत गौण खनिजावरील स्वामित्वधनाचे १०% अंशदान/निधी संकलीत करण्यात आले आहे.

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती

- १) सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत येणाऱ्या प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती संपूर्ण सोलापूर जिल्ह्याकरीता असेल.
- २) यामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्राचा समावेश होतो.
- ३) प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना मधील प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रामध्ये एकूण निधीच्या किमान २/३ निधी खर्च करण्यात यावा व उर्वरित कमाल १/३ निधी अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रात खर्च करण्यात यावा.

प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र

भौगोलिकदृष्ट्या सोलापूर हे 17.10 ते 18.32 डिग्री उत्तर अक्षांश आणि 74.42 ते 76.15 डिग्री पूर्व रेखांशावर वसलेले आहे. हा जिल्हा महाराष्ट्र राज्याच्या दक्षिण पूर्वेला आहे आणि संपूर्णपणे भीमा आणि सीना नदीच्या खोऱ्यामध्ये आहे.

जिल्ह्याच्या उत्तरेला अहमदनगर आणि उस्मानाबाद जिल्हा आहे, पूर्वेला उस्मानाबाद आणि कलबुर्गी (कर्नाटक राज्य), दक्षिणेला सांगली आणि विजयपूर (कर्नाटक राज्य) व पश्चिमेला सातारा आणि पुणे जिल्हा आहे. जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र 14844.6 चौ किमी असून महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 338.8 चौ किमी (2.28%) शहरी आणि राहिलेले 14505.8 चौ किमी (97.72%) हे ग्रामीण आहे. क्षेत्रफळानुसार करमाळा हा सर्वात मोठा तालुका असून त्याचे एकूण क्षेत्रफळ 1609.7 चौ किमी व उत्तर सोलापूर हा सर्वात लहान तालुका असून त्याचे क्षेत्रफळ 736.3 चौ किमी आहे. सोबत जोडलेल्या यादीप्रमाणे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र आहे.

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	गाव संख्या
१	अक्कलकोट	५३
२	उत्तर सोलापूर	५९
३	करमाळा	१२१
४	दक्षिण सोलापूर	९७
५	पंढरपुर	१२२
६	बारशी	१५१
७	मंगळवेढा	८४
८	माळशिरस	१२३
९	मोहोळ	५५
१०	सांगोला	१०१
	एकूण	९६६

सोलापूर जिल्ह्यातील खनिज संपत्ती

सोलापूर जिल्ह्यामध्ये खालीलप्रमाणे गौणखनिजाच्या व प्रमुख खनिजाचा आढळ होतो.

गौणखनिज:-

1. काळादगड २) माती ३) मुरुम ४) साधी वाळू

नियामक परिषद सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव		पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी, सोलापूर (मा.श्री.कुमार आशीर्वाद)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	डॉ. जयसिद्धेश्वर शिवाचार्य महास्वामी	मा. लोकसभा सदस्य, सोलापूर	सदस्य
3.	श्री. रणजितसिंह हिंदुराव नाईक- निंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य, माढा	सदस्य
4.	श्री. ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य सोलापूर- धाराशिव	सदस्य
5.	श्री. बबनराव विठ्ठलराव शिंदे	मा. विधानसभा सदस्य, माढा	सदस्य
6.	श्री. देशमुख सुभाष सुरेशचंद्र	मा. विधानसभा सदस्य, दक्षिण सोलापूर	सदस्य
7.	श्री.देशमुख विजय सिद्रामप्पा	मा. विधानसभा सदस्य- सोलापूर शहर उत्तर	सदस्य
8.	कु.शिंदे प्रणिती सुशीलकुमार	मा. विधानसभा सदस्य- सोलापूर शहर मध्य	सदस्य
9.	श्री.शहाजीबापू राजाराम पाटील	मा. विधानसभा सदस्य- सांगोला	सदस्य
10.	श्री.राजेंद्र विठ्ठल राऊत	मा. विधानसभा सदस्य- बार्शी	सदस्य
11.	श्री.संजयमामा विठ्ठलराव शिंदे	मा. विधानसभा सदस्य- करमाळा	सदस्य
12.	श्री.यशवंत विठ्ठल माने	मा. विधानसभा सदस्य- मोहोळ	सदस्य
13.	श्री.आवताडे समाधान महादेव	मा. विधानसभा सदस्य- पंढरपूर- मंगळवेढा	सदस्य

14.	श्री.सचिन पंचप्पा कल्याणशेट्टी	मा. विधानसभा सदस्य- अक्कलकोट	सदस्य
15.	श्री.राम विठ्ठल सातपुते	मा. विधानसभा सदस्य- माळशिरस	सदस्य
16.	मुख्य 'कार्यकारी अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
17.	जिल्ह्यातील नमूद सावलातधारक व एनजीओ नोट: पत्र मा. पालकमंत्री ला पाठवले आहेत पण अजून नाव नमूद झालेले नाही	सोलापूर	सदस्य
18.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	सोलापूर	सदस्य
19.	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	सोलापूर	सदस्य
20.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
21.	कार्यकारी अभियंता	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
22.	जिल्हा महिला व बाल कल्याण अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	सदस्य
23.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उदयोग केंद्र	जिल्हा उदयोग केंद्र सोलापूर	सदस्य
24.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	सचिव

व्यवस्थापकीय समिती सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव	पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
3.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	सदस्य सचिव
4.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
5.	प्रकल्प अधिकारी आदिवासी, विकास कल्याण सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
6.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
7.	कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
8.	जिल्हा महिला व बाल कल्याण अधिकारी सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
9.	व्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
10.	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण महामंडळ यांचेकडील अधिकारी	पदसिध्द सदस्य

संबंधीत आर्थिक वर्षात जमा जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधी

वर्ष	निधी जमा
सन २०१६-१७	१,७८,४२,५००
सन २०१७-१८	१,९०,२२,५८०
सन २०१८-१९	३,७३,०१,६२९
सन २०१९-२०	३,६६,५४,५६२
सन २०२०-२१	४,०४,२९,१९६
सन २०२१-२२	३,७०,७०,४८७
सन २०२२-२३	१,३२,९०,७३०
सन २०२३-२४	१,३९,०१,६२८
सन २०२४-२५	१,७१,०६,११६

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२४-२५ मधील निधीचे व कामांचे विवरण

अ.क्र.	तपशील	चेक अदा केलेल्या यंत्रणा / कंपनीचे नाव	वितरणाची दिनांक	वितरीत केलेली रक्कम
		-----निरंक-----		

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२४-२५ मधील
विशेष कामे

अ. क्र.	विशेष कामाचे नाव	मंजुर रक्कम
१	-	-

सोलापूर जिल्ह्यातील विशेष कामगीरी/कामकाज इत्यादी.

सोलापूर जिल्ह्यात वाळु / दगडखाणी व इतर गौणखनिजातून मोठ्या प्रमाणावर महसूल शासनास प्राप्त होतो. त्याअनुषंगाने तेथील खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकासाकरिता सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून वेगवेगळी विकास कामे राबविलेली आहे.

सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकास व कल्याणाकरीता काही प्रकल्प, कार्यक्रम राबविणे व अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम योजनांना सहाय्यभूत पूरक राहतील अशा पध्दतीने कामे करण्यात आले. सोलापूर जिल्ह्यात खाणकामामुळे व त्यानंतर खाणकामाशी निगडीत झालेल्या प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष कृतीमुळे स्थानिक नागरीकांवर झालेले आरोग्य, पर्यावरणीय व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात / परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे कामी उपाययोजना करण्यात येत आहे.

जिल्ह्यातील कोविड साथीच्या कठीण काळामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून कोव्हिड-१९ विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखणे व प्रतिबंध करण्यासाठी व कोव्हिड रुग्णांची तपासणी / देखभाल करण्याकरिता डॉ.वैशंपायन स्मृती शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व श्री. छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर यांना कंत्राटी मनुष्यबळ (ऑक्सीजन तंत्रज्ञ, बायोमेडिकल इंजिनिअर, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, Ward Boy, Nurse, मायक्रो बायोलोजिस्ट) देण्यासाठी निधी जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून उपलब्ध करून देण्यात आला.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत प्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रात पर्यावरण संवर्धन व प्रदुषण नियंत्रण करण्यासाठी अनेक उपाययोजना राबविल्या आहेत. जसे की गावांतर्गत सिमेंट रस्ते बांधणे. या कृतीमुळे बाधित क्षेत्रातले हवा व जमीन प्रदुषण कमी करून नियंत्रणात आणले.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुदानातून उपलब्ध होत असलेल्या कंत्राटी मनुष्यबळ देयकासाठी होणारा विलंब लक्षात घेता जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मार्फत प्रत्यक्ष बाधित क्षेत्रामध्ये जिल्हा शासकीय रुग्णालय येथे आरोग्य विषयक सेवांचा दर्जा वाढविण्याकरीता कंत्राटी मनुष्यबळाची देयक आदा करण्यात आली. प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रातील लोकांचे आरोग्य शुध्द ठेवण्याकरीता सदर सुविधेचा लाभ झाला असून त्यामुळे त्यांचा आर्थिक व मानसिक त्रास कमी झालेला आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून संपूर्ण जिल्हाअंतर्गत प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष बाधित क्षेत्रावर मोठ्या प्रमाणात भौतिक पायाभूत सुविधा अंतर्गत दळण-वळणाच्या दृष्टीकोनातून रस्त्याची निर्मिती करण्यात आलेली आहे. ज्यामुळे दुर्गम भागात राहणारी लोकांची होणारी गैरसोय टाळणे शक्य झाले आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून होणारे विकास कामामुळे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रांच्या विकासामध्ये स्थानिक पातळीवर चांगल्या प्रमाणात विकास झाल्याचे निदर्शनास येते.

AUDIT REPORT
OF
DISTRICT MINERAL FOUNDATION
SOLAPUR

AUDITOR'S REPORT
BALANCE SHEET /
RECEIPT & PAYMENT ACCOUNT /
INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED
31ST MARCH 2025

AUDITOR
M/s LAHOTI KASAT AND CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS
FIRST FLOOR, VYAPARI DHARMASHALA,
ABOVE Dr. UNNI'S CLINIC,
GANDHI CHOWK,
LATUR – 413512

Mob: 8983037438 / 9370598136
Email: biyanihariom7@gmail.com

Office: 1st Floor, Vyapari Dharmshala, Above Dr. Unni's Clinic, Gandhi Chowk, Latur-413512

Email id : biyanihariom7@gmail.com

Mobile : 8983037438 / 9370598136

Ref. No.

AUDITOR'S REPORT

We have audited the attached financial statements of **DISTRICT MINERAL FOUNDATION (DMF)** Run by District Collector, Solapur for the year 01.04.2024 to 31.03.2025.

The Preparation of financial statements, the record keeping etc. is the responsibility of the Organisation management and our responsibility is to express an opinion on the same and to report to the management as per the scope of audit.

We have conducted the audit in accordance with the auditing standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about the financial statements, functioning and the other items. The audit includes examining on test check basis, evidence supporting the amounts and the disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and as well as significant estimates made by the management evaluating the overall position and the requirements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

On the basis of audit procedure indicated above we have to report as under:

- 1) We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of audit.
- 2) While conducting the audit we have considered all the guidelines issued from time to time.
- 3) Bank reconciliation statement has been correctly prepared.
- 4) None of the funds of the scheme have been transferred to other scheme.
- 5) None of the advances has been shown as expenditure.

Subject to the observations reported herein above and according to the explanations given to us at the time of audit, the said statement represents a true & fair summary of the transactions as recorded in the books.

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

FOR LAHOTI KASAT & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

CA HARIOM R. BIYANI
PARTNER

M. No. 187085

FRN: 105509W

UDIN: 26187085QJLHCD5902

**DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
RECEIPT AND PAYEMENT ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025**

Receipts	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Payments	Amount in Rs.	Amount in Rs.
<u>Opening Balance:</u> State Bank of India - 36138948872	13,64,17,827	13,64,17,827	<u>Administration Expenditure:</u> Contractual Staff Payments	-	19,47,095
			Bank Charges	-	
			Expenses Paid (Refer Annexure V)	19,47,095	
<u>By Royalty Receipts</u> (As per Guidelines)	1,71,06,116	1,71,06,116	<u>Fund Disbursed for Development Works</u>		-
<u>Bank Interest Received</u>	-	-	<u>Fund Returned to:</u> Sand Auction excess amount returned to M/S R.B. Enterprises		87,20,300
			<u>Closing Balance:</u> State Bank of India - 36138948872	14,28,56,548	14,28,56,548
TOTAL RS.		15,35,23,943	TOTAL RS.		15,35,23,943

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

Expenditure	Amount in Rs	Amount in Rs	Income	Amount in	Amount in Rs.
Expenses in High priority areas - 60%			- Royalty Receipts		1,71,06,116
Drinking Water Supply	-		(As per Guidelines)		
Environment preservation and pollution control measures	-		Bank Interest Received		-
Health care	-				
COVID - 19 Related Expenditure	-				
Education	-				
Skill development	-		By Excess of Expenditure over Income Carried over to Balance Sheet		-
Sanitation	-				
Expenses in Other priority areas - 40%					
Physical infrastructure	-				
Irrigation	-				
Energy and Watershed Development	-				
Any other measures for enhancing environmental quality in MINERALS district	-				
Other Expenses :-		19,47,095			
Contractual Staff Payments	-				
Advertisement Expenses	12,58,580				
Bank Charges	-				
Office Expenses - Telephone Exp.	13,540				
Printing & Stationery	-				
Survey Charges (Annexure-II)	-				
Environmental Consultancy Charges (See Annexure-III)	-				
Accounting Charges	-				
Audit Fees	70,000				
Office Vehicle Expenses	6,04,975				
Legal Expenses	-				
To Excess of Income Over Expenditure Carried over to Balance Sheet		1,51,59,021			
TOTAL RS.		1,71,06,116	TOTAL RS.		1,71,06,116

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
BALANCE SHEET
AS ON 31/03/2025

Liabilities	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Assets	Amount in	Amount in Rs.
Trust fund or Corpus Fund :-	-		Immovable Properties :-		
Reserve and Surplus (Carried Over from Last B/S)					
Other Earmarked Fund			- Movable Properties :-		
			Computer & Equipments (See Annexure - V)	1,57,390	1,57,390
Current Liabilities :- (See Annexure - IV)			- Advances and deposits:-		
Sand Auction Deposit	-				
Expenses payable	-				
Accounting Fees Payable	-				
Provisions :-		-			
Audit Fees Payable					
Income Expenditure A/c :-			Cash & Bank Balance :-		
Balance as per Last Balance Sheet	13,65,75,217	14,30,13,938	State Bank of India - 36138948872		14,28,56,548
Add: Surplus as per I & E A/c	1,51,59,021				
Less: Sand Auction excess amount returned	-87,20,300				
Less: Deficit as per I & E A/c	-				
TOTAL RS.		14,30,13,938	TOTAL RS.		14,30,13,938

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants,

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

II

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR

ANNEXURE - II: SURVEY CHARGES

FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
TOTAL	-	

III

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR

ANNEXURE - III: ENVIRONMENTAL CONSULTANCY CHARGES

FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
TOTAL	-	

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR

ANNEXURE - IV: CURRENT LIABILITIES

FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

Current Liability	AMOUNT
Sand Auction Deposit	-
Expenses payable	-
Accounting Fees Payable	-
TOTAL	-

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR

ANNEXURE - V: COMPUTERS & EQUIPMENTS

FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

NAME OF ASSET	QUANTITY	AMOUNT IN RS.
Dell Desktop	2	1,49,700
Logitech Web Camera	1	2,450
Artis Speaker	1	690
Card PCI ASUS	1	4,550
TOTAL	5	1,57,390

V

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR

ANNEXURE - V: EXPENSES PAID

FOR THE YEAR ENDED 31/03/2025

Particulars	Amount Rs.
Advertisement Expenses	12,58,580
Office Vehicle Expenses	6,04,975
Audit Fees	70,000
MPCB Legal Expenses	-
Other Expenses - Telephone Exp.	13,540
TOTAL	19,47,095

Audit Observations

1. Trust has PAN (AADTD55430) but have not filed income tax returns / Charity Commissioner Return (Trust Audit) till date of Audit.
2. Trust does not have its GST TDS deductor registration till date of audit.
3. TDS @ 1% u/s 194C is not deducted on travelling expenses of Rs. 6,04,975 paid to Sevalal Tours and Travels.

Notes to Accounts

1. The Balance Sheet to the best of our belief contains a true account of the funds & liabilities & assets of the trust.
2. With regard to formation of District Mineral Foundation (Trust), Solapur, we would like to bring to your attention that the District Mineral Foundation (Trust), Solapur is formed under Notification No MDF- 0615/C.R.34/Ind-9, Industries, Energy and Labour Department. Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 440005 dated 1st September 2016.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

जमा आणि प्रदान खाते

दिनांक ०१/०४/२०२४ ते ३१/०३/२०२५ पर्यंतचे

जमा	रक्कम रु.	रक्कम रु.	खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.
<u>प्रारंभिक शिल्लक:</u>			<u>प्रशासकीय खर्च</u>		१९,४७०.९५
स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१३६४१७८२७	१३६४१७८२७	कंत्राटी कर्मचारी देयके	-	
			बँक शुल्क	०	
			खर्च दिला	१९,४७०.९५	
स्वामित्वधन (रॉयल्टी) पावत्यांद्वारे (मार्गदर्शक तत्वांनुसार)	१७१०६११६	१७१०६११६	<u>विकासकामांसाठी वितरित केलेला निधी</u>		०
<u>बँक ठेवीवरील व्याज</u>	-	-	<u>परत केलेला निधी</u> वाळू लिलाव जास्त घेतलेली रक्कम परत - M/S R. B. Enterprises		८७२०३००
			<u>अंतिम शिल्लक:</u> स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१४२८५६५४८	१४२८५६५४८
एकूण रु.		१५३५२३९४३	एकूण रु.		१५३५२३९४३

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विश्वस्त

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
उत्पन्न आणि खर्च खाते
दिनांक ०१/०४/२०२४ ते ३१/०३/२०२५ पर्यंतचे

खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.	उत्पन्न	रक्कम रु.	रक्कम रु.
उच्च प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 60 %			- रॉयल्टी जमा		१३१०६११६
पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा			पावती आणि पेमेंट A/C नुसार		
पर्यावरण संरक्षण आणि प्रदूषण नियंत्रण उपाय			जोडा: रॉयल्टी हस्तांतरित: प्रतीक इन्फ्रास्ट्रक्चर		
Covid - 19 संबंधित खर्च	-		बँक ठेवीवरील व्याज		
शिक्षण					
कौशल्य विकास					
स्वच्छता					
इतर प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 40%					
भौतिक पायाभूत सुविधा	-				
सिंचन	-				
ऊर्जा आणि पाणलोट विकास	-				
वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता	-				
इतर खर्च					
इतर खर्च :-		११४७०९५			
कंत्राटी कर्मचारी देयके	-				
जाहिरात देयके	१२५८५८०				
बँक शुल्क	०				
कार्यालयीन खर्च	१३५४०				
छपाई आणि स्टेशनरी	-				
सर्वेक्षण शुल्क	-				
पर्यावरण सल्लागार शुल्क	-				
लेखा शुल्क	-				
ऑडिट फी	७००००				
कार्यालयीन वाहन खर्च	६०४९७५				
कायदेशीर खर्च	-				
अधिशेष		१५१५९०२१			
एकूण रु.		१७१०६११६	एकूण रु.		१७१०६११६

ठिकाण: सोलापूर
तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विद्युत

दायित्वे	रक्कम रु.	रक्कम रु.	मालमत्ता	रक्कम रु.	रक्कम रु.
<u>ट्रस्ट फंड किंवा कॉर्पस फंड :-</u>	-	-	<u>स्थायर मालमत्ता :-</u>	-	-
राखीव आणि अधिशेष (शेवटच्या ताळेबंदानुसार)	-	-		-	-
<u>इतर नियोजित निधी</u>	-	-	<u>जंगम मालमत्ता :-</u>	-	-
	-	-	संगणक आणि उपकरणे	१५७३९.०	१५७३९.०
<u>चालू दायित्वे :-</u>	-	-	<u>आगाऊ रक्कम आणि ठेवी :-</u>	-	-
वाळू लिलाव ठेव	-	-		-	-
देय खर्च	-	-		-	-
लेखा शुल्क देय	-	-		-	-
<u>तरतूदी :-</u>	-	-		-	-
ऑडिट फी देय	-	-		-	-
<u>उत्पन्न आणि खर्च खाते :-</u>	-	-	<u>रोख आणि बँक शिल्लक :-</u>	-	-
शेवटच्या ताळेबंदानुसार शिल्लक	१३६५७५२१७	१४३०१३९३८	स्टेट बँक ऑफ इंडीया	१४२८५६५४८	१४२८५६५४८
जोडा: I & E A/c नुसार अधिशेष	१५१५९०२१				
कमी: वाळू लिलाव जास्त घेतलेली रक्कम परत	८७२०३००				
कमी: I आणि E A/c नुसार तूट	०				
एकूण रु.		१४३०१३९३८	एकूण रु.		१४३०१३९३८

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered AccountantsCA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विश्वस्त

**District Mineral Foundation,
Solapur
(Collector office, Solapur)**

**Annual Report – Year 2024-25
(English Copy)**

District Mineral Foundation, Solapur

Annual Report year FY 2024-25

Index

Sr. No.	Important matters	Pages no.
1	Preamble	
2	Objective of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY).	
3	Scope of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY)	
4	Directly or Indirectly Mining Affected Areas.	
5	Structure of Governing council	
6	Structure of Managing committee	
7	Accumulated District Mineral Foundation Fund during the relevant financial year.	
8	Sanctioned works completed/incomplete etc. under District Mineral Foundation, Solapur.	
9	Special works etc. during the financial year.	
10	Special performance/work etc. in Solapur district.	

Preamble

According to the provisions of Section 9 (b) of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957, the State Government shall notify the establishment of a Mineral Development Foundation for each District for the development of mineral affected areas.

The central government should take a decision on the matter and there should be unanimity for the development of mineral affected areas through mineral development institutes in all the states of the country and in such a program, social development and basic needs of the population and the local needs of affected areas should be taken into consideration and guidelines for implementation of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), District Mineral Foundation Fund. Reference dt. By letter dated 16.9.2015, all the States have been directed to implement the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), presented by the Central Government to the State Governments in accordance with the provisions of Section 20 (a) of the Mines (Development and Regulation) Act, 1957 and guidelines accordingly. Instructions have been given to incorporate the instructions in the regulations of the district.

Objective of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)

Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), is implemented from the Mineral Foundation Fund of the respective District. The general objectives of the proposed Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), are as follows:-

- a) To implement various project programs for the development and welfare of mineral affected areas, and to ensure that the said programmes/ projects are complementary to the ongoing programs and schemes of the Central/ State Government.
- b) To reduce the impact/ effect on the environment, health and social and economic conditions of the people due to mining activities in the District and subsequent actions and to take measures thereon.
- c) To provide long- term sustainable means of livelihood to the people in the mine- affected areas.

• Objectives: -

1) Collection of Contribution to District Mineral Foundation Fund :-

1. Ten percent (10%) of the royalty paid under Schedule Two to the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) (herein referred to as this Act) in respect of mining lease licenses or, as the case may be, granted on or after 12th January 2015 license-cum-mining leases expected; And
2. Thirty percent (30%) of the royalty paid under Schedule Two of the said Act in respect of mining lease licenses granted prior to January 12, 2015. [Ministry of Coal, New Delhi, Notification dated 17th September, 2015 G.S.R 715(E)]

- **Use of Funds:-**

The Pradhan Mantri Khanij Kshetra KalyanYojana (PMKKKY) includes the items listed below:-

a) High Priority Items :- At least 60% of the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY funds will be utilized under the following heads:

1. Drinking water
2. Environment conservation and pollution control measures
3. Health
4. Education
5. Agriculture and similar activities
6. Women and Child Welfare
7. Welfare of Senior Citizens and Persons with Disabilities
8. Skill Development
9. Cleanliness

b) Other Priorities - Up to 40% of the Pradhan Mantri Mandir Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY fund:-

1. Physical infrastructure
2. Water resources
3. Energy and watershed development
4. Other measures to improve environmental quality in the mining district.

- **Regarding District Mineral Foundation, Solapur:-**

According to the provisions of section 9(b) of Mines and Minerals (Development and Regulation) Act-2015 and Government Notification dated 01/09/2016, District Mineral Foundation has been established in every district and its rules and procedures have been notified. According to this, District Mineral Foundation, Solapur has been established and under it 10% contribution/fund has been collected on the royalty of secondary minerals.

Scope of Solapur District Mineral Foundation

- 1) Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), under Solapur District Mineral Foundation - will be for entire Solapur District.
- 2) Includes all direct and indirect mining affected areas of Solapur District.
- 3) 2/3 funds of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) should be used in areas directly affected by mining and remaining 1/3 funds should be used in areas indirectly affected by Mining.

Direct and Indirect Mining Affected Area

Geographically Solapur is located between 17.10 to 18.32 degrees north latitude and 74.42 to 76.15 degrees east longitude. The District is situated on the south east fringe of Maharashtra State and lies entirely in the Bhima and Seena basins. Whole of the District is drain either by Bhima River or its tributaries. The District is bounded on the north by Ahmednagar and Osmanabad District's, on the east by Osmanabad and Gulbarga (Karnataka State) Districts, on the south by Sangli and Bijapur (Karnataka State) and on the west by Satara and Pune Districts. The District covers geographical area of 14844.6 sq.kms. which is 4.82% of the total area of Maharashtra State. Out of the total area of the District 338.8 sq.kms (2.28%) is Urban area whereas remaining 14505.8 sq.kms. (97.72%) is Rural area.

Following is the list of Directly and Indirectly Mining affected area:

Sr. No.	Name of Taluka	Total GP
1	Akkalkot	53
2	North Solapur	59
3	Karmala	121
4	South Solapur	97
5	Pandharpur	122
6	Barshi	151
7	Mangalvedha	84
8	Malshirash	123
9	Mohol	55
10	Sangola	101
	TOTAL	966

A) Mineral wealth of the District

Minor minerals are found in Solapur District as follows.

Minor Minerals: -

1. Black Stone 2. Clay. 3. Murrum 4. Ordinary Sand

Name and designation of members of Governing council during the year

Governing council-

Sr. No	Name	Office / Representation	Designation
1	District Collector – Shri. Kumar Ashirwad	Collector Office - Solapur	Chairman
2	Dr. Jaysiddeshwar Mahaswamiji	Member of Parliament, Solapur	Member
3	Shri Ranjeetsinha Hindurao Naiknimbalkar	Member of Parliament, Madha	Member
4	Shri Omprakash Bhupalsinha Raje Nimbalkar	Member of Parliament, Solapur – Osmanabad	Member
5	Shri Babanrao Vitthalrao Shinde	MLA - Madha	Member
6	Shri Subhash Sureshchand Deshmukh	MLA - South Solapur	Member
7	Shri Vijay Sidramappa Deshmukh	MLA - North Solapur	Member
8	Ku. Praniti Shinde	MLA – Solapur	Member
9	Shri Sahaji Rajaram Patil	MLA – Sangola	Member
10	Shri Rajendra Vitthal Raut	MLA – Barshi	Member
11	Shri Sanjaymama Vitthalrao Shinde	MLA – Karmala	Member
12	Shri Yashwant Vitthal Mane	MLA- Mohol	Member
13	Shri Samadhan Mahadev Aavtade	MLA- Pandharpur – Mangalveda	Member
14	Shri Sachin Panchappa Kalyanshetti	MLA- Akkalkot	Member
15	Shri Ram Vitthal Satpute	MLA- Malshiras	Member
16	Chief Executive Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
17	Representative of Mine lessee	Solapur	Member

	and NGO's representative <i>Note: Letter sent to Guardian Minister for name nomination but reply is pending.</i>		
18	District Vocational Training Officer	Solapur	Member
19	District Tribal Welfare Officer	Solapur	Member
20	District Health Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
21	Executive Engineer, Zilla Parishad	Zilla Parishad, Solapur	Member
22	District Woman and Child Development Officer	Zilla Parishad, Solapur	Member
23	General Manager, District Industries Centre (DIC)	District Industries Centre	Member
24	District Mining Officer	Collector Office - Solapur	Member Secretary

Name and designation of members of Managing committee during the year

Managing committee-

Sr. No	Official Designation	Committee Designation
1.	District Collector	Chairman
2	Chief Executive Officer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
3.	District Mining Officer	Member Secretary
4.	District Vocational Training Officer	Ex-Officio Member
5.	District Tribal Welfare Officer	Ex-Officio Member
6.	District Health Officer	Ex-Officio Member
7.	Executive Engineer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
8.	District Woman and Child Development Officer	Ex-Officio Member
9.	General Manager, District Industries Centre (DIC)	Ex-Officio Member
10.	Officer of Maharashtra Pollution Control Board.	Ex-Officio Member

Accumulated District Mineral Foundation Fund
during the relevant financial year

Year	Accumulated Fund
Year 2016-17	Rs 1,78,42,500
Year 2017-18	Rs 1,90,22,580
Year 2018-19	Rs 3,73,01,629
Year 2019-20	Rs 3,66,54,562
Year 2020-21	Rs 4,04,29,196
Year 2021-22	Rs 3,70,70,487
Year 2022-23	Rs.1,32,90,730
Year 2023-24	Rs.1,39,01,628
Year 2024-25	Rs.1,71,06,116

Statement of Funds and Works for the year 2024-25 (Schedule-4) under District
Mineral Foundation Solapur

Sr. No.	Item Description	Name of the Institution / Company to whom the payment is done	Date of Payment	Amount Disbursed
-----NIL-----				

Special Works in the year 2024-25 under District Mineral Foundation Solapur

Sr No.	Special Works Name	Sanctioned Fund
1.	-	-

Special Performance / Work in Solapur District

In Solapur District, the government receives large amount of revenue from sand / stone quarries and other mining related activities. Accordingly, different development works have been implemented from the Solapur District Mineral Foundation Fund for the development of the areas and people residing in the mining affected areas.

Solapur District Mineral Foundation has undertaken certain projects and programs for the development and welfare of the mining affected areas and individuals residing in mining affected areas and also DMF complement's the existing ongoing government programs/schemes. Efforts are being made to mitigate / reduce the problems and damage caused to the health, environment, surrounding, social and financial conditions and infrastructure because of mining activities and subsequent direct and indirect activities associated with mining carried out in the District by providing long term solutions. Various activities like construction of roads are carried out under various Physical Infrastructure projects.

During the difficult times of the Covid-19 epidemic in the District, funds of District Mineral Foundation were disbursed to Shri Chhatrapati Shivaji Maharaj Sarvopchar Rugnalay and V.M. Government Medical College for creation of contractual manpower (Oxygen Technician, Biomedical Engineer, Laboratory Technician, Ward Boy, Micro Biologist, Staff Nurse, etc).

Several measures have been implemented for environmental conservation and pollution control in the areas directly affected by mining under the District Mineral Foundation such as construction of cement roads.

In view of the delay in the making payments of contractual Manpower during the tough Covid times, under the District Mineral Foundation, such payments were made through the District Mineral Foundation to increase the quality of health services at the District Government Hospital in the directly affected areas. The said facility has benefited the health of the people in the mine-affected areas and due to this, their financial and mental suffering has been reduced.

Through the District Mineral Foundation, the roads have been constructed in the directly as well as indirectly affected areas in the entire District with the perspective of grinding and turning under the physical infrastructure. This has made it possible to avoid inconvenience to people living in remote areas.

The development work done through the District Mineral Foundation shows that there has been development at the local level in the development of directly and indirectly mining affected areas.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

(जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर)

वार्षिक अहवाल - सन २०२५-२६

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
वार्षिक अहवाल - सन २०२५-२६

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	महत्वपूर्ण बाबी	पान क्र.
१	प्रस्तावना	३
२	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्टे	४-६
३	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती	७
४	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र	८-९
५	नियामक परिषद समितीची रचना	१०-११
६	व्यवस्थापकीय समितीची रचना	१२
७	आर्थिक वर्षात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान जमा निधी	१३
८	जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर अंतर्गत निधीचे व कामांचे विवरण	१४
९	आर्थिक वर्षातील विशेष कामे इत्यादी	१५-१७
१०	लेखापरिक्षण अहवाल	१८

प्रस्तावना

खाण व खनिजे (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम ९ (ब) उपकलम १ च्या तरतूदीनुसार राज्य शासनाद्वारे प्रत्येक जिल्हयाकरिता खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्याकरिता खनिज विकास प्रतिष्ठान स्थापन करण्याचे अधिसूचित करेल अशी तरतूद आहे.

केंद्र शासनाने प्रस्तुत विषयी निर्णय घेऊन देशातील सर्व राज्यामधील खनिज विकास प्रतिष्ठानमार्फत खनिज बाधीत क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी एकवाक्यता रहावी व अशा कार्यक्रमांमध्ये सामाजिक विकास व मूलभूत गरजा तेथील लोकसंख्या व बाधीत क्षेत्राच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेऊन प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना, जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दि.१६.९.२०१५ च्या पत्रान्वये सर्व राज्यांना निर्देश दिले आहेत. तसेच प्रस्तुत सूचना खाण व (विकासन व विनियमन) अधिनियम १९५७ च्या कलम २० (अ) च्या तरतूदीनुसार राष्ट्रीयहित लक्षात घेऊन केंद्र शासनाने राज्य शासनास प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना राबविणे व त्याअनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना जिल्हा, खनिज प्रतिष्ठानच्या नियमावलीमध्ये अंतर्भूत करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. त्या अनुषंगाने सोलापूर जिल्हयामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानची स्थापना करण्यात येऊन अंशदान जमा करण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्ट

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना संबंधित जिल्ह्याच्या खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून राबविण्यात येते. प्रस्तुत प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे सर्वसाधारण उद्दिष्ट खालील प्रमाणे आहेत:-

- अ) खनिज बाधित क्षेत्राचा विकास व कल्याण करण्यासाठी विविध प्रकल्प कार्यक्रम राबविणे, व सदर कार्यक्रम/प्रकल्प केंद्र/राज्य शासनाच्या अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम व योजनांना सहाय्यभूत पूरक रहातील याची खात्री करणे.
- ब) जिल्ह्यात खनिकर्म करताना व त्यानंतर झालेल्या कृतीमूळे तेथील जनतेवर झालेले पर्यावरण, आरोग्य व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात/परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करणे.
- क) खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे.

❖ उद्देशः

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान संस्थाचा उद्देश व्यक्तींच्या हितासाठी आणि जिल्ह्यामध्ये खाण संबंधित कार्यामुळे प्रभावित झालेल्या क्षेत्रासाठी राज्य सरकारने विहित केलेल्या पद्धतीने कार्य करणे आहे.

❖ जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीतील योगदानाचे संकलन:

१. खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात खाण आणि खनिजे (विकास आणि नियमन) कायदा, १९५७ (१९५७ चा ६७) (येथे हा कायदा म्हणून संदर्भित) परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा १०% किंवा, यथास्थिति, दि. १२ जानेवारी २०१५ रोजी किंवा नंतर मंजूर पर्वाना- सह- खाण भाडेपट्टा अपेक्षित; आणि
२. दि. १२ जानेवारी २०१५ पूर्वी मंजूर केलेल्या खाण भाडेपट्टा परवाना संदर्भात उक्त कायदाच्या परीशिष्ट दोन अनुसार, भरलेल्या स्वामित्वधनाचा ३०%. [कोळसा मंत्रालय, नवी दिल्ली, अधिसूचना, १७ सप्टेंबर, २०१५ G.S.R. 715(E)]

❖ निधीचा वापर:-

प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) मध्ये खालीलप्रमाणे सूचीबद्ध केलेल्या बाबींचे समावेश होतो:

उच्च प्राथमिक बाबी : प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) निधीपैकी ६०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

१. पिण्याचे पाणी
२. पर्यावरण संवर्धन व प्रदूषण नियंत्रण उपाय योजना
३. आरोग्य
४. शिक्षण
५. कृषी व तत्सम उपक्रम
६. महिला व बालकल्याण
७. वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तींचे कल्याण
८. कौशल्य विकास
९. स्वच्छता

अन्य प्राथम्य बाबी: प्रधान मंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पीएमकेकेवाय) निधीपैकी ४०% या शीर्षकांतर्गत वापरण्यात यावा:

1. भौतिक पायाभूत सुविधा
2. जलसंपदा
3. ऊर्जा आणि पाणलोट विकास
4. खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर बाबत: खाण व खनिजे (विकसन व विनियमन) अधिनियमन-२०१५ च्या कलम ९ (ब) च्या तरतुदीनुसार व शासन अधिसूचना दिनांक ०१/०९/२०१६ नुसार प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान स्थापन करून त्याचे नियम व कार्यपद्धती अधिसूचीत करण्यात आल्या आहेत. यानुसार जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर ची स्थापना करून त्याअंतर्गत गौण खनिजावरील स्वामित्वधनाचे १०% अंशदान/निधी संकलीत करण्यात आले आहे.

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती

- १) सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत येणाऱ्या प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती संपूर्ण सोलापूर जिल्ह्याकरीता असेल.
- २) यामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्राचा समावेश होतो.
- ३) प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना मधील प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रामध्ये एकूण निधीच्या किमान २/३ निधी खर्च करण्यात यावा व उर्वरित कमाल १/३ निधी अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रात खर्च करण्यात यावा.

प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र

भौगोलिकदृष्ट्या सोलापूर हे 17.10 ते 18.32 डिग्री उत्तर अक्षांश आणि 74.42 ते 76.15 डिग्री पूर्व रेखांशावर वसलेले आहे. हा जिल्हा महाराष्ट्र राज्याच्या दक्षिण पूर्वेला आहे आणि संपूर्णपणे भीमा आणि सीना नदीच्या खोऱ्यामध्ये आहे.

जिल्ह्याच्या उत्तरेला अहमदनगर आणि उस्मानाबाद जिल्हा आहे, पूर्वेला उस्मानाबाद आणि कलबुर्गी (कर्नाटक राज्य), दक्षिणेला सांगली आणि विजयपूर (कर्नाटक राज्य) व पश्चिमेला सातारा आणि पुणे जिल्हा आहे. जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र 14844.6 चौ किमी असून महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 338.8 चौ किमी (2.28%) शहरी आणि राहिलेले 14505.8 चौ किमी (97.72%) हे ग्रामीण आहे. क्षेत्रफळानुसार करमाळा हा सर्वात मोठा तालुका असून त्याचे एकूण क्षेत्रफळ 1609.7 चौ किमी व उत्तर सोलापूर हा सर्वात लहान तालुका असून त्याचे क्षेत्रफळ 736.3 चौ किमी आहे. सोबत जोडलेल्या यादीप्रमाणे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र आहे.

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	गाव संख्या
१	अक्कलकोट	५३
२	उत्तर सोलापूर	५९
३	करमाळा	१२१
४	दक्षिण सोलापूर	९७
५	पंढरपुर	१२२
६	बार्शी	१५१
७	मंगळवेढा	८४
८	माळशिरस	१२३
९	मोहोळ	५५
१०	सांगोला	१०१
	एकूण	९६६

सोलापूर जिल्ह्यातील खनिज संपत्ती

सोलापूर जिल्ह्यामध्ये खालीलप्रमाणे गौणखनिजाच्या व प्रमुख खनिजाचा आढळ होतो.

गौणखनिज:-

1. काळादगड २) माती ३) मुरुम ४) साधी वाळू

नियामक परिषद सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव		पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी, सोलापूर (मा.श्री.कुमार आशीर्वाद)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	मा.खा.कु. प्रणिती शिंदे	मा. लोकसभा सदस्य, सोलापूर	सदस्य
3.	मा.खा.श्री.धैर्यशील मोहिते पाटील	मा. लोकसभा सदस्य, माढा	सदस्य
4.	मा.खा.श्री.ओमप्रकाश राजे निंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य, धाराशिव	सदस्य
5.	मा.आ.श्री. रणजितसिंह मोहिते- पाटील	मा.विधान परिषद सदस्य (महाराष्ट्र राज्य विधानसभा सदस्याद्वारे)	सदस्य
6.	मा.आ.श्री.अरुण लाड	मा.विधान परिषद सदस्य (पदवीधर मतदार संघ)	सदस्य
7.	मा.आ.श्री.जयंत आसगावकर	मा.विधान परिषद सदस्य (शिक्षक मतदार संघ)	सदस्य
8.	मा.आ.श्री. अभिजीत पाटील	मा.विधानसभा सदस्य (माढा)	सदस्य
9.	मा.आ.श्री.सुभाष देशमुख	मा.विधानसभा सदस्य (दक्षिण सोलापूर)	सदस्य
10.	मा.आ.श्री.विजय देशमुख	मा.विधानसभा सदस्य (सोलापूर शहर उत्तर)	सदस्य
11.	मा.आ.श्री. देवेंद्र कोठे	मा.विधानसभा सदस्य (सोलापूर शहर मध्य)	सदस्य
12.	मा.आ.डॉ.बाबासाहेब देशमुख	मा.विधानसभा सदस्य (सांगोला)	सदस्य
13.	मा.आ.श्री.दिलीप सोपल	मा.विधानसभा सदस्य (बार्शी)	सदस्य
14.	मा.आ.श्री.नारायण पाटील	मा.विधानसभा सदस्य (करमाळा)	सदस्य
15.	मा.आ.श्री.राजु खरे	मा.विधानसभा सदस्य (मोहोळ)	सदस्य
16.	मा.आ.श्री.समाधान आवताडे	मा.विधानसभा सदस्य (पंढरपुर-	सदस्य

		मंगळवेढा)	
17.	मा.आ.श्री.सचिन कल्याणशेट्टी	मा.विधानसभा सदस्य (अक्कलकोट)	सदस्य
18.	मा.आ.श्री.उत्तमराव जानकर	मा.विधानसभा सदस्य (माळशिरस)	सदस्य
19.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
20.	मुख्याधिकार / आयुक्त महानगरपालिका, सोलापूर	महानगरपालिका, सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
21.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
22.	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
23.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	जिल्हा परिषद, सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
24.	कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद	जिल्हा परिषद, सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
25.	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी	जिल्हा परिषद, सोलापूर	पदसिद्ध सदस्य
26.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र	जिल्हा उद्योग केंद्र, सोलापूर	सदस्य
27.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर	सचिव

व्यवस्थापकीय समिती सदस्यांची नावे व पदनाम

अ. क्र.	नाव	पदनाम
1.	मा. जिल्हाधिकारी	पदसिध्द अध्यक्ष
2.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
3.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	सदस्य सचिव
4.	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
5.	प्रकल्प अधिकारी आदिवासी, विकास कल्याण सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
6.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	पदसिध्द सदस्य
7.	कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
8.	जिल्हा महिला व बाल कल्याण अधिकारी सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
9.	व्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र सोलापूर	पदसिध्द सदस्य
10.	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण महामंडळ यांचेकडील अधिकारी	पदसिध्द सदस्य

संबंधीत आर्थिक वर्षात जमा जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधी

वर्ष	निधी जमा
सन २०१६-१७	१,७८,४२,५००
सन २०१७-१८	१,९०,२२,५८०
सन २०१८-१९	३,७३,०१,६२९
सन २०१९-२०	३,६६,५४,५६२
सन २०२०-२१	४,०४,२९,१९६
सन २०२१-२२	३,७०,७०,४८७
सन २०२२-२३	१,३२,९०,७३०
सन २०२३-२४	१,३९,०१,६२८
सन २०२४-२५	१,७१,०६,११६
सन २०२५-२६	४,४१,९२,०२२

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२५-२६ मधील निधीचे व कामांचे विवरण

अ.क्र.	तपशील	चेक अदा केलेल्या यंत्रणा / कंपनीचे नाव	वितरणाची दिनांक	वितरीत केलेली रक्कम
-----निरंक-----				

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान सोलापूर अंतर्गत सन २०२५-२६ मधील
विशेष कामे

अ. क्र.	विशेष कामाचे नाव	मंजूर रक्कम
१	-	-

सोलापूर जिल्ह्यातील विशेष कामगीरी/कामकाज इत्यादी.

सोलापूर जिल्ह्यात वाळु / दगडखाणी व इतर गौणखनिजातून मोठ्या प्रमाणावर महसूल शासनास प्राप्त होतो. त्याअनुषंगाने तेथील खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकासाकरिता सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान निधीमधून वेगवेगळी विकास कामे राबविलेली आहे.

सोलापूर जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून खाण बाधीत क्षेत्र व व्यक्तींच्या विकास व कल्याणाकरिता काही प्रकल्प, कार्यक्रम राबविणे व अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम योजनांना सहाय्यभूत पूरक राहतील अशा पध्दतीने कामे करण्यात आले. सोलापूर जिल्ह्यात खाणकामामुळे व त्यानंतर खाणकामाशी निगडीत झालेल्या प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष कृतीमुळे स्थानिक नागरीकांवर झालेले आरोग्य, पर्यावरणीय व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात / परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करून देणे कामी उपाययोजना करण्यात येत आहे.

जिल्ह्यातील कोविड साथीच्या कठीण काळामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून कोव्हिड-१९ विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखणे व प्रतिबंध करण्यासाठी व कोव्हिड रुग्णांची तपासणी / देखभाल करण्याकरिता डॉ.वैशंपायन स्मृती शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व श्री. छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर यांना कंत्राटी मनुष्यबळ (ऑक्सीजन तंत्रज्ञ, बायोमेडिकल इंजिनिअर, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, Ward Boy, Nurse, मायक्रो बायोलोजिस्ट) देयकासाठी निधी जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मधून उपलब्ध करून देण्यात आला.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत प्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रात पर्यावरण संवर्धन व प्रदुषण नियंत्रण करण्यासाठी अनेक उपाययोजना राबविल्या आहेत. जसे की गावांतर्गत सिमेंट रस्ते बांधणे. या कृतीमुळे बाधित क्षेत्रातले हवा व जमीन प्रदुषण कमी करून नियंत्रणात आणले.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुदानातून उपलब्ध होत असलेल्या कंत्राटी मनुष्यबळ देयकासाठी होणारा विलंब लक्षात घेता जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान मार्फत प्रत्यक्ष बाधित क्षेत्रामध्ये जिल्हा शासकीय रुग्णालय येथे आरोग्य विषयक सेवांचा दर्जा वाढविण्याकरीता कंत्राटी मनुष्यबळाची देयक आदा करण्यात आली. प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रातील लोकांचे आरोग्य शुध्द ठेवण्याकरीता सदर सुविधेचा लाभ झाला असून त्यामुळे त्यांचा आर्थिक व मानसिक त्रास कमी झालेला आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून संपूर्ण जिल्हाअंतर्गत प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष बाधीत क्षेत्रावर मोठ्या प्रमाणात भौतिक पायाभूत सुविधा अंतर्गत दळण-वळणाच्या दृष्टीकोनातून रस्त्याची निर्मिती करण्यात आलेली आहे. ज्यामुळे दुर्गम भागात राहणारी लोकांची होणारी गैरसोय टाळणे शक्य झाले आहे.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या माध्यमातून होणारे विकास कामामुळे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाणबाधित क्षेत्रांच्या विकासामध्ये स्थानिक पातळीवर चांगल्या प्रमाणात विकास झाल्याचे निदर्शनास येते.

AUDIT REPORT
OF
DISTRICT MINERAL FOUNDATION
SOLAPUR

AUDITOR'S REPORT
BALANCE SHEET /
RECEIPT & PAYMENT ACCOUNT /
INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED
31ST MARCH 2026

AUDITOR
M/s LAHOTI KASAT AND CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

FIRST FLOOR, VYAPARI DHARMASHALA,
ABOVE Dr. UNNI'S CLINIC,
GANDHI CHOWK,
LATUR – 413512

Mob: 8983037438 / 9370598136
Email: biyanihariom7@gmail.com

Office: 1st Floor, Vyapari Dharmshala, Above Dr. Unni's Clinic, Gandhi Chowk, Latur-413512

Email id : biyanihariom7@gmail.com

Mobile : 8983037438 / 9370598136

Ref. No.

AUDITOR'S REPORT

We have audited the attached financial statements of **DISTRICT MINERAL FOUNDATION (DMF)** Run by District Collector, Solapur for the year 01.04.2025 to 31.03.2026.

The Preparation of financial statements, the record keeping etc. is the responsibility of the Organisation management and our responsibility is to express an opinion on the same and to report to the management as per the scope of audit.

We have conducted the audit in accordance with the auditing standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about the financial statements, functioning and the other items. The audit includes examining on test check basis, evidence supporting the amounts and the disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and as well as significant estimates made by the management evaluating the overall position and the requirements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

On the basis of audit procedure indicated above we have to report as under:

- 1) We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of audit.
- 2) While conducting the audit we have considered all the guidelines issued from time to time.
- 3) Bank reconciliation statement has been correctly prepared.
- 4) None of the funds of the scheme have been transferred to other scheme.
- 5) None of the advances has been shown as expenditure.

Subject to the observations reported herein above and according to the explanations given to us at the time of audit, the said statement represents a true & fair summary of the transactions as recorded in the books.

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

FOR LAHOTI KASAT & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

CA HARIOM R. BIYANI
PARTNER

M. No. 187085

FRN: 105509W

UDIN: 26187085UNROZV5180

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
RECEIPT AND PAYEMENT ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

Receipts	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Payments	Amount in Rs.	Amount in Rs.
<u>Opening Balance:</u> State Bank of India - 36138948872	14,28,56,548	14,28,56,548	<u>Administration Expenditure:</u> Contractual Staff Payments	-	15,72,477
			Bank Charges	-	
			Expenses Paid (Refer Annexure)	15,72,477	
<u>By Royalty Receipts</u> (As per Guidelines)	4,41,92,022	4,41,92,022	<u>Fund Disbursed for Development Works</u>		-
<u>Bank Interest Received</u>	-	-	<u>Closing Balance:</u> State Bank of India - 36138948872	18,54,76,093	18,54,76,093
TOTAL RS.		18,70,48,570	TOTAL RS.		18,70,48,570

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

Expenditure	Amount in Rs	Amount in Rs.	Income	Amount in	Amount in Rs.
Expenses in High priority areas - 60%		-	Royalty Receipts (As per Guidelines)		4,41,92,022
Drinking Water Supply	-				
Environment preservation and pollution control measures	-		Bank Interest Received		-
Health care	-				
COVID - 19 Related Expenditure	-				
Education	-				
Skill development	-		By Excess of Expenditure over Income Carried over to Balance Sheet		-
Sanitation	-				
Expenses in Other priority areas - 40%		-			
Physical infrastructure	-				
Irrigation	-				
Energy and Watershed Development	-				
Any other measures for enhancing environmental quality in MINERALS district	-				
Other Expenses :-		15,72,477			
Contractual Staff Payments	-				
Advertisement Expenses	1,69,239				
Bank Charges	-				
Office Expenses	-				
Printing & Stationery	-				
Survey Charges (Annexure-II)	-				
Environmental Consultancy Charges (See Annexure-III)	5,85,000				
Accounting Charges	-				
Audit Fees	70,000				
Office Vehicle Expenses	6,78,238				
Legal Expenses	70,000				
To Excess of Income Over Expenditure Carried over to Balance Sheet		4,26,19,545			
TOTAL RS.		4,41,92,022	TOTAL RS.		4,41,92,022

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

Prepared on the basis of books of accounts
produced before us

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
BALANCE SHEET
AS ON 31/03/2026

Liabilities	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Assets	Amount in	Amount in Rs.
Trust fund or Corpus Fund :-	-	-	Immovable Properties :-		
Reserve and Surplus (Carried Over from Last B/S)					
Other Earmarked Fund			- Movable Properties :- Computer & Equipments (See Annexure - V)	1,57,390	1,57,390
Current Liabilities :- (See Annexure - IV) Sand Auction Deposit Expenses payable Accounting Fees Payable	- - -		- Advances and deposits:-		-
Provisions :- Audit Fees Payable		-			
Income Expenditure A/c :- Balance as per Last Balance Sheet Add: Surplus as per I & E A/c Less: Deficit as per I & E A/c	14,30,13,938 4,26,19,545 -	18,56,33,483	Cash & Bank Balance :- State Bank of India - 36138948872		18,54,76,093
TOTAL RS.		18,56,33,483	TOTAL RS.		18,56,33,483

Place: Solapur
Date: 15/06/2026

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

II

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - II: SURVEY CHARGES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
TOTAL	-	

III

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - III: ENVIRONMENTAL CONSULTANCY CHARGES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

PARTY NAME	AMOUNT	PURPOSE
MAHABAL ENVIRO ENGINEERS PVT. LTD.	5,85,000	Environmental Consultants Fees
TOTAL	5,85,000	

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - IV: CURRENT LIABILITIES
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

Current Liability	AMOUNT
Sand Auction Deposit	-
Expenses payable	-
Accounting Fees Payable	-
TOTAL	-

IV

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - V: COMPUTERS & EQUIPMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

NAME OF ASSET	QUANTITY	AMOUNT IN RS.
Dell Desktop	2	1,49,700
Logitech Web Camera	1	2,450
Artis Speaker	1	690
Card PCI ASUS	1	4,550
TOTAL	5	1,57,390

V

DISTRICT MINERAL FOUNDATION, SOLAPUR
ANNEXURE - V: EXPENSES PAID
FOR THE YEAR ENDED 31/03/2026

Particulars	Amount Rs.
Advertisement Expenses	1,69,239
Office Vehicle Expenses	6,78,238
Audit Fees	70,000
Legal Expenses	70,000
Other Expenses	-
TOTAL	9,87,477

Audit Observations

1. Trust has PAN (AADTD55430) but have not filed income tax returns / Charity Commissioner Return (Trust Audit) till date of Audit.
2. Trust does not have its GST TDS deductor registration till date of audit.
3. TDS @ 1% u/s 194C is not deducted on travelling expenses of Rs. 6,78,238 paid to Sevalal Tours and Travels.

Notes to Accounts

1. The Balance Sheet to the best of our belief contains a true account of the funds & liabilities & assets of the trust.
2. With regard to formation of District Mineral Foundation (Trust), Solapur, we would like to bring to your attention that the District Mineral Foundation (Trust), Solapur is formed under Notification No MDF- 0615/C.R.34/Ind-9, Industries, Energy and Labour Department. Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 440005 dated 1st September 2016.

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
जमा आणि प्रदान खाते
दिनांक ०१/०४/२०२५ ते ३१/०३/२०२६ पर्यंतचे

जमा	रक्कम रु.	रक्कम रु.	खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.
प्रारंभिक शिल्लक: स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१४२८५६५४८	१४२८५६५४८	प्रशासकिय खर्च कंत्राटी कर्मचारी देयके बँक शुल्क खर्च दिला	- ० १५७२४७७	१५७२४७७
स्वामित्वधन (रॉयलटी) पावत्यांद्वारे (मार्गदर्शक तत्वांनुसार)	४४१९२०२२	४४१९२०२२	विकासकामांसाठी वितरित केलेला निधी		०
बँक ठेवीवरील व्याज	-	-	अंतिम शिल्लक: स्टेट बँक ऑफ इंडीया ३६१३८९४८८७२	१८५४७६०९३	१८५४७६०९३
एकूण रु.		१८७०४८५७०	एकूण रु.		१८७०४८५७०

ठिकाण: सोलापूर
तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विश्वस्त

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर
उत्पन्न आणि खर्च खाते

दिनांक ०१/०४/२०२५ ते ३१/०३/२०२६ पर्यंतचे

खर्च	रक्कम रु.	रक्कम रु.	उत्पन्न	रक्कम रु.	रक्कम रु.
उच्च प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 60 %			- रॉयल्टी जमा		४४१९२०२२
पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा			पावती आणि पेमेंट A/C नुसार		
पर्यावरण संरक्षण आणि प्रदूषण नियंत्रण उपाय			जोडा: रॉयल्टी हस्तांतरित: प्रतीक इन्फ्रास्ट्रक्चर		
Covid - 19 संबंधित खर्च	-		बँक ठेवीवरील व्याज		
शिक्षण					
कौशल्य विकास					
स्वच्छता					
इतर प्राधान्य क्षेत्रातील खर्च - 40%					
भौतिक पायाभूत सुविधा	-				
सिंचन	-				
ऊर्जा आणि पाणलोट विकास	-				
वाढविण्यासाठी इतर कोणतेही उपाय खाण जिल्ह्यातील पर्यावरणीय गुणवत्ता	-				
इतर खर्च					
इतर खर्च :-		१५७२४७७			
कंत्राटी कर्मचारी देयके	-				
जाहिरात देयके	१६९२३९				
बँक शुल्क	०				
कार्यालयीन खर्च	०				
छपाई आणि स्टेशनरी	-				
सर्वेक्षण शुल्क	-				
पर्यावरण सल्लागार शुल्क	५८५०००				
लेखा शुल्क	-				
ऑडिट फी	७००००				
कार्यालयीन वाहन खर्च	६७८२३८				
कायदेशीर खर्च	७००००				
अधिशेष		४२६१९५४५			
एकूण रु.		४४१९२०२२	एकूण रु.		४४१९२०२२

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner

M.No. 187085

FRN. 105509W

विद्यस्त

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, सोलापूर

ताळेबंद पत्रक

दिनांक ३१/०३/२०२६ अखेरचे

दाखिले	रक्कम रु.	रक्कम रु.	मालमत्ता	रक्कम रु.	रक्कम रु.
<u>रुंद फंड किंवा कॉर्पस फंड :-</u>	-		<u>- स्थावर मालमत्ता :-</u>	-	
राखीव आणि अधिशेष (शेवटच्या ताळेबंदानुसार)					
<u>इतर नियोजित निधी</u>	-		<u>- जंगम मालमत्ता :-</u>	-	
			संगणक आणि उपकरणे	१५७३९०	१५७३९०
<u>चालू दाखिले :-</u>			<u>- आगाऊ रक्कम आणि ठेवी :-</u>	-	
वाळू लिलाव ठेव					
देय खर्च	-				
लेखा शुल्क देय	-				
<u>तरतूदी :-</u>					
ऑडिट फी देय	-				
<u>उत्पन्न आणि खर्च खाते :-</u>			<u>रोख आणि बँक शिल्लक :-</u>		
शेवटच्या ताळेबंदानुसार शिल्लक	१४३०९३९३८	१८५६३३४८३	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	१८५४७६०९३	१८५४७६०९३
जोडा: I & E A/c नुसार अधिशेष	४२६१९५४५		३६१३८९४८८७२		
कमी: I आणि E A/c नुसार तूट	०				
एकूण रु.		१८५६३३४८३	एकूण रु.		१८५६३३४८३

ठिकाण: सोलापूर

तारीख: १५/०६/२०२६

For Lahoti Kasat & Co.
Chartered Accountants

CA Hariom R. Biyani
Partner
M.No. 187085
FRN. 105509W

विद्युत

सत्यमेव जयते

**District Mineral Foundation,
Solapur
(Collector office, Solapur)**

**Annual Report – Year 2025-26
(English Copy)**

District Mineral Foundation, Solapur

Annual Report year FY 2025-26

Index

Sr. No.	Important matters	Pages no.
1	Preamble	
2	Objective of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY).	
3	Scope of Pradhan Mantri Khanij Khetra Kalyan Yojana (PMKKKY)	
4	Directly or Indirectly Mining Affected Areas.	
5	Structure of Governing council	
6	Structure of Managing committee	
7	Accumulated District Mineral Foundation Fund during the relevant financial year.	
8	Sanctioned works completed/incomplete etc. under District Mineral Foundation, Solapur.	
9	Special works etc. during the financial year.	
10	Special performance/work etc. in Solapur district.	

Preamble

According to the provisions of Section 9 (b) of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957, the State Government shall notify the establishment of a Mineral Development Foundation for each District for the development of mineral affected areas.

The central government should take a decision on the matter and there should be unanimity for the development of mineral affected areas through mineral development institutes in all the states of the country and in such a program, social development and basic needs of the population and the local needs of affected areas should be taken into consideration and guidelines for implementation of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), District Mineral Foundation Fund. Reference dt. By letter dated 16.9.2015, all the States have been directed to implement the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), presented by the Central Government to the State Governments in accordance with the provisions of Section 20 (a) of the Mines (Development and Regulation) Act, 1957 and guidelines accordingly. Instructions have been given to incorporate the instructions in the regulations of the district.

Objective of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)

Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), is implemented from the Mineral Foundation Fund of the respective District. The general objectives of the proposed Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), are as follows:-

- a) To implement various project programs for the development and welfare of mineral affected areas, and to ensure that the said programmes/ projects are complementary to the ongoing programs and schemes of the Central/ State Government.
- b) To reduce the impact/ effect on the environment, health and social and economic conditions of the people due to mining activities in the District and subsequent actions and to take measures thereon.
- c) To provide long- term sustainable means of livelihood to the people in the mine- affected areas.

• Objectives: -

1) Collection of Contribution to District Mineral Foundation Fund :-

1. Ten percent (10%) of the royalty paid under Schedule Two to the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) (herein referred to as this Act) in respect of mining lease licenses or, as the case may be, granted on or after 12th January 2015 license-cum-mining leases expected; And
2. Thirty percent (30%) of the royalty paid under Schedule Two of the said Act in respect of mining lease licenses granted prior to January 12, 2015. [Ministry of Coal, New Delhi, Notification dated 17th September, 2015 G.S.R 715(E)]

- **Use of Funds:-**

The Pradhan Mantri Khanij Kshetra KalyanYojana (PMKKKY) includes the items listed below:-

a) High Priority Items :- At least 60% of the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY funds will be utilized under the following heads:

1. Drinking water
2. Environment conservation and pollution control measures
3. Health
4. Education
5. Agriculture and similar activities
6. Women and Child Welfare
7. Welfare of Senior Citizens and Persons with Disabilities
8. Skill Development
9. Cleanliness

b) Other Priorities - Up to 40% of the Pradhan Mantri Mandir Kshetra Kalyan Yojana PMKKKY fund:-

1. Physical infrastructure
2. Water resources
3. Energy and watershed development
4. Other measures to improve environmental quality in the mining district.

- **Regarding District Mineral Foundation, Solapur:-**

According to the provisions of section 9(b) of Mines and Minerals (Development and Regulation) Act-2015 and Government Notification dated 01/09/2016, District Mineral Foundation has been established in every district and its rules and procedures have been notified. According to this, District Mineral Foundation, Solapur has been established and under it 10% contribution/fund has been collected on the royalty of secondary minerals.

Scope of Solapur District Mineral Foundation

- 1) Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), under Solapur District Mineral Foundation - will be for entire Solapur District.
- 2) Includes all direct and indirect mining affected areas of Solapur District.
- 3) $\frac{2}{3}$ funds of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) should be used in areas directly affected by mining and remaining $\frac{1}{3}$ funds should be used in areas indirectly affected by Mining.

Direct and Indirect Mining Affected Area

Geographically Solapur is located between 17.10 to 18.32 degrees north latitude and 74.42 to 76.15 degrees east longitude. The District is situated on the south east fringe of Maharashtra State and lies entirely in the Bhima and Seena basins. Whole of the District is drain either by Bhima River or its tributaries. The District is bounded on the north by Ahmednagar and Osmanabad District's, on the east by Osmanabad and Gulbarga (Karnataka State) Districts, on the south by Sangli and Bijapur (Karnataka State) and on the west by Satara and Pune Districts. The District covers geographical area of 14844.6 sq.kms. which is 4.82% of the total area of Maharashtra State. Out of the total area of the District 338.8 sq.kms (2.28%) is Urban area whereas remaining 14505.8 sq.kms. (97.72%) is Rural area.

Following is the list of Directly and Indirectly Mining affected area:

Sr. No.	Name of Taluka	Total GP
1	Akkalkot	53
2	North Solapur	59
3	Karmala	121
4	South Solapur	97
5	Pandharpur	122
6	Barshi	151
7	Mangalvedha	84
8	Malshirash	123
9	Mohol	55
10	Sangola	101
	TOTAL	966

A) Mineral wealth of the District

Minor minerals are found in Solapur District as follows.

Minor Minerals: -

1. Black Stone
2. Clay
3. Murrum
4. Ordinary Sand

Name and designation of members of Governing council during the year

Governing council-

Sr. No	Name	Office / Representation	Designation
1	District Collector – Shri. Kumar Ashirwad	Collector Office - Solapur	Chairman
2	Hon'ble Ku. Praniti Shinde	Member of Parliament, Solapur	Member
3	Hon'ble Shri Dhairyasheel Rajsinh Mohite-Patil	Member of Parliament, Madha	Member
4	Hon'ble Shri Omprakash Bhupalsinha Raje Nimbalkar	Member of Parliament, Solapur – Dharashiv	Member
5	Hon'ble Shri Ranjitsinh Mohite-Patil	Member of Legislative Council	Member
6	Hon'ble Shri Arun Lad	Member of Legislative Council	Member
7	Hon'ble Shri Jayant Asgaonkar	Member of Legislative Council	Member
8	Hon'ble Shri Abhijeet Patil	MLA - Madha	Member
9	Hon'ble Shri Subhash Deshmukh	MLA – South Solapur	Member
10	Hon'ble Shri Vijay Deshmukh	MLA – Solapur City North	Member
11	Hon'ble Shri Devendra Kothé	MLA - Solapur City Central	Member
12	Hon'ble Dr. Babasaheb Deshmukh	MLA – Sangola	Member
13	Hon'ble Shri Dilip Sopal	MLA – Barshi	Member
14	Hon'ble Shri Narayan Patil	MLA – Karmala	Member
15	Hon'ble Shri Raju Khare	MLA – Mohol	Member
16	Hon'ble Shri Samadhan Autade	MLA – Pandharpur -	Member

		Mangalwedha	
17	Hon'ble Shri Sachin Kalyanshetti	MLA – Akkalkot	Member
18	Hon'ble Shri Uttamrao Jankar	MLA – Malshiras	Member
19	Chief Executive Officer	Zilla Parishad, Solapur	Ex-Officio Member
20	Municipal Commissioner, Solapur	Solapur Municipal Corporation	Ex-Officio Member
21	District Vocational Training Officer	Solapur	Ex-Officio Member
22	District Tribal Welfare Officer	Solapur	Ex-Officio Member
23	District Health Officer	Zilla Parishad, Solapur	Ex-Officio Member
24	Executive Engineer, Zilla Parishad	Zilla Parishad, Solapur	Ex-Officio Member
25	District Woman and Child Development Officer	Zilla Parishad, Solapur	Ex-Officio Member
26	General Manager, District Industries Centre (DIC)	District Industries Centre	Ex-Officio Member
27	District Mining Officer	Collector Office - Solapur	Member Secretary

Name and designation of members of Managing committee during the year

Managing committee-

Sr. No	Official Designation	Committee Designation
1.	District Collector	Chairman
2.	Chief Executive Officer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
3.	District Mining Officer	Member Secretary
4.	District Vocational Training Officer	Ex-Officio Member
5.	District Tribal Welfare Officer	Ex-Officio Member
6.	District Health Officer	Ex-Officio Member
7.	Executive Engineer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
8.	District Woman and Child Development Officer	Ex-Officio Member
9.	General Manager, District Industries Centre (DIC)	Ex-Officio Member
10.	Officer of Maharashtra Pollution Control Board.	Ex-Officio Member

Accumulated District Mineral Foundation Fund
during the relevant financial year

Year	Accumulated Fund
Year 2016-17	Rs 1,78,42,500
Year 2017-18	Rs 1,90,22,580
Year 2018-19	Rs 3,73,01,629
Year 2019-20	Rs 3,66,54,562
Year 2020-21	Rs 4,04,29,196
Year 2021-22	Rs 3,70,70,487
Year 2022-23	Rs.1,32,90,730
Year 2023-24	Rs.1,39,01,628
Year 2024-25	Rs.1,71,06,116
Year 2025-26	Rs.4,41,92,022

Statement of Funds and Works for the year 2025-26 (Schedule-4) under District Mineral Foundation Solapur

Sr. No.	Item Description	Name of the Institution / Company to whom the payment is done	Date of Payment	Amount Disbursed
-----NIL-----				

**Special Works in the year 2025-26 under District
Mineral Foundation Solapur**

Sr No.	Special Works Name	Sanctioned Fund
1.	-	-

Special Performance / Work in Solapur District

In Solapur District, the government receives large amount of revenue from sand / stone quarries and other mining related activities. Accordingly, different development works have been implemented from the Solapur District Mineral Foundation Fund for the development of the areas and people residing in the mining affected areas.

Solapur District Mineral Foundation has undertaken certain projects and programs for the development and welfare of the mining affected areas and individuals residing in mining affected areas and also DMF complement's the existing ongoing government programs/schemes. Efforts are being made to mitigate / reduce the problems and damage caused to the health, environment, surrounding, social and financial conditions and infrastructure because of mining activities and subsequent direct and indirect activities associated with mining carried out in the District by providing long term solutions. Various activities like construction of roads are carried out under various Physical Infrastructure projects.

During the difficult times of the Covid-19 epidemic in the District, funds of District Mineral Foundation were disbursed to Shri Chhatrapati Shivaji Maharaj Sarvopchar Rugnalay and V.M. Government Medical College for creation of contractual manpower (Oxygen Technician, Biomedical Engineer, Laboratory Technician, Ward Boy, Micro Biologist, Staff Nurse, etc).

Several measures have been implemented for environmental conservation and pollution control in the areas directly affected by mining under the District Mineral Foundation such as construction of cement roads.

In view of the delay in the making payments of contractual Manpower during the tough Covid times, under the District Mineral Foundation, such payments were made through the District Mineral Foundation to increase the quality of health services at the District Government Hospital in the directly affected areas. The said facility has benefited the health of the people in the mine-affected areas and due to this, their financial and mental suffering has been reduced.

Through the District Mineral Foundation, the roads have been constructed in the directly as well as indirectly affected areas in the entire District with the perspective of grinding and turning under the physical infrastructure. This has made it possible to avoid inconvenience to people living in remote areas.

The development work done through the District Mineral Foundation shows that there has been development at the local level in the development of directly and indirectly mining affected areas.